

**Проект: KID_Preneurship - развитие на
предприемаческата нагласа у нашите деца
№ 2020-1-LV01-KA201-077505**

**Интелектуален продукт #1: Модул
KIDpreneurship за деца на възраст 5-7
години**

**Комплект от 24 дейности, които развиват умения,
важни за предприемаческата нагласа**

Въведение

Обучението по предприемачество е способността да се идентифицират възможности, за да се трансформират в икономическа или социална стойност за общността, което включва умения като креативност, комуникация и способност за управление на ресурси и много други. Модулите за 5-7 и 8-10 годишни деца имат за цел да развият предприемачески нагласи, умения и знания, които накратко трябва да позволят на детето да „превърне идеите в действие“. Двата курса ще развият предприемачески умения, които помагат на децата да поемат инициатива, напр. комуникационни умения, творчески умения, умения за сътрудничество, умения за критично мислене и умения за управление на проекти. Първият курс се състои от 20 дейности, докато вторият курс, посветен на по-големи деца, 8-10 години, се състои от 30 дейности. Дейностите се състоят от игри, ръководени преживявания, дейности и специфични задачи, които да се изпълняват в клас и да се реализират главно в групи: всяка дейност е посветена на развитието на едно или повече умения.

Всички дейности по проекта са много различни една от друга и се различават по време, динамика, материали и, очевидно, цели. Различните предложени дейности могат да бъдат умерено адаптирани в зависимост от логистичните и времеви обстоятелства в класната стая и по време на дейностите. Партньорството ви съветва да планирате дейностите предварително, като набавите съответните материали и намерите най-подходящото място за извършване на дейностите. Следователно е възможно да се приложи лека гъвкавост при изпълнението на дейностите, като същевременно се запази основната цел!

Рамка на уменията за дейности от първи и втори резултат от проекта

Любопитство

Според няколко проучвания скритата сила, която стимулира ученето, е любопитството: радостта от изследването активира критичното мислене и разсъжденията. Следователно любопитството подобрява ученето. Децата усещат разлика между това, което знаят и това, което биха искали да знаят, независимо дали искат да постигнат незабавни резултати или добри оценки. Няколко проучвания показват, че любопитните деца имат богат живот и по-добра професионална кариера. Оказва се също, че важни адаптивни поведения, като некритично отношение, толерантност към безпокойство, положителни емоции, хумор, са свързани с любопитството. Връзка с щастието: Интелектуалното любопитство прави човека жизнен, а жизнеността от своя страна го прави щастлив.

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ

1. Засилвайте на любопитството: Често изкушението е да се награждават учениците, когато любопитството води до желан резултат или добра оценка, но е по-важно да забележим и засилим любопитството, когато го видим в действие, например като окуражим учениците, когато задават въпроси .

2. Научете учениците как да задават "качествени" въпроси. „Качествените“ въпроси са жизненоважен инструмент за любопитство. Добрите въпроси съдържат "защо?", "какво?" и как?".
3. Разпространете любопитството. Любопитството е заразно: създайте възможности за групови дейности на учениците, за да включите дори най-малко любопитните ученици.
4. Продължавайте да актуализирате знанията си. Текущите новини могат да накарат учениците да задават проактивни въпроси, които помагат да се извади наяве какво е под повърхността на проблемите на обществото.
5. Учете учениците да бъдат скептични. „Скептикос“, което означава „наблюдавам, изследвам“. Скептичният човек се нуждае от допълнителни доказателства, преди да приеме нечий твърдения за верни. Има желание да предизвика статуквото с отворен ум и чрез здравословна дискусия.

СЪВЕТИ ЗА ДЕЙНОСТИ

Дейности в класа с описателни карти

1. Наблюдавайте за групи абсолтно обикновени предмети (напр.: стол, тебешир, машина за закуски, дреха, храна) и се тренирайте да си задавате възможно най-много нови въпроси за тях, на които не знаете отговорите. Съществен е въпросът кой е изобретил предмета и хипотезата за целта на изобретението. Във втора стъпка може да се запита дали и защо изобретението е проработило, как обществото се е възползвало от него, как изобретателят е имал полза от него (също икономическа). Тази задача ще бъде придружена от изследване и в извънучебното време.
2. За групи, започвайки първо от местните вестници, след това от националната преса и завършвайки с международната преса, отделете една от новините на първа страница и тренирайте с петте ключови въпроса (Кой? Какво? Кога? Къде? Как? Защо).
3. Повторете упражнение 2 върху факт от училищното ежедневие (обикновен епизод от деня). Целта е процесът да се разшири до възможно най-много общи факти, откривайки богатството на размисъл, което всяко отделно събитие може да донесе. Тази задача ще бъде съпроводена от изследване дори в извънучебно време, свързано и с епизоди от семейния живот.
4. Изучавайте отношението на велики любопитни хора, които са променили историята: Леонардо да Винчи, Исак Нютон, Луиджи Галвани, Камило Голджи, Александър Флеминг*. Извличайте техните нагласи и опит в класната стая: „Ако бях Леонардо да Винчи какво щях да правя, наблюдавайки ... (дъжд, облаци, чадър, насекомо на прозореца и т.н. ...)
5. След всяко от упражненията в клас или у дома се запитайте как те са променили и обогатили мисловните ви процеси, например чрез следните въпроси: Какво знам, което не знаех преди? Какви въпроси си зададох, които обикновено задават бабите и дядовците? Кой въпрос от мой съотборник ме впечатли особено? Защо? Какво бих си представял, че ще се случи с мен и живота ми, ако имах това отношение през цялото време? От съществено значение е да подпомогнете младите хора в осъзнаването на тяхното емоционално състояние и благоприятните ефекти от отношението на любопитство: Как се почувствах, докато си задавах тези въпроси?
6. Потърсете свидетелство на предприемач, който дължи всичко на любопитството.

Творчество

Креативността влиза изцяло в топ 10 на уменията, изготвен от Световния икономически форум (WEF), които специалистите по подбор и като цяло в света на труда ще търсят повече в бъдеще. Тази компетентност всъщност заема третото място предвид нейното значение в организационния контекст. Въпреки че креативността често се свързва с областта на изкуството, това меко умение всъщност е жизненоважна форма на интелигентност, която тласка хората да откриват нещо ново в различни области, като разпознават в мисли и обекти нови връзки, които водят до иновации, решения и промени. Творчеството всъщност е тясно свързано с иновациите, т.е. трансформацията, предизвикана от въвеждането на новост, която може да реши проблеми и да подобри продуктите, процесите и ситуациите. Точно връзката между творчеството и иновациите обяснява защо първото е основен елемент в днешния свят на бизнеса.

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ

Фокусът не е толкова върху това как да „научим децата на креативност“, а как да създадем плодотворна среда, в която тяхната креативност пуска корени, расте и се развива.

1. Представете си: показвайте примери за стимулиране на идеи. Когато предлагате дейност, винаги започвайте с показване на примери за проекти, за да дадете представа за възможностите и за идеи как да се започне. Първо детето може да се концентрира върху имитирането на предложените примери, след което ще бъде насърчено да промени или модифицира примерите, добавяйки своя лична нотка.
2. Предлагайте разнообразие от материали: предоставяйте широка гама от материали за изпълнение на задачите. Колкото по-разнообразни са материалите, толкова повече са възможностите за творчески проекти.
3. Приветствайте всички видове „правене“
4. Придавайте по-голямо значение на процеса, отколкото на продукта. Важно е да попитате учениците какви стратегии са използвали и от какво са били вдъхновени, насърчавайки експериментирането, споделяйки също междинните етапи на проектите, говорейки какво възнамеряват да правят след това и защо.
5. Предложете достатъчно време за работа по проекти. За съдържателна обратна връзка, двучасови сесии за проекти за по-радикален резултат, запазени дни или седмици, през които учениците да работят изключително по проекти.
6. Осигурявайте посредничество и споделяйте. Възрастни и деца наистина си сътрудничат по проекти. Децата се стимулират от екипната работа.
7. Рефлектирайте върху процеса. Важно е децата да се потопят в проектите, още по-важно е да рефлектират върху случващото се. Например „Как ви хрумна идеята за този проект?“ и „Какво ви изненада най-много?“.
8. Споделяйте размисли. Споделяне с децата техния собствен мисловен процес: за тях е полезно да знаят стратегиите, които използвате, за да работите по проектите и да преминавате през проблемите. Те ще бъдат по-склонни да размишляват върху собственото си мислене и ще имат по-добър модел за това.
9. Повече решения на един и същи проблем. Обучавайте се, сами и заедно с учениците, да намирате различни решения на проблемите, които срещат, включително тези, структурирани в учебните дейности.

Учене от грешките

Грешките са неизбежна част от нашия житейски опит и ръководят всеки процес на учене. Преструването, че грешката не съществува, освен за да бъде коригирана, е грешен подход. Да искаш да избегнеш грешката означава да спреш и да попречиш на ученето. Поради тази причина ние се опитваме да създадем атмосфера, в която е позволено да изпитваме емоция, без никакъв страх и в която това се счита за средство за осъзнаване на възможностите. Тук трябва да се подчертае, че процесът на коригиране трябва да бъде поставен в хуманистично-афективната концепция на дидактиката: грешката е естествена част от учебния процес и ученикът трябва да намери в учителя, в своите съученици, в образователната система като цяло необходимото разбиране, така че грешката да не води до тревожни ситуации; необходимо е да се насърчават форми на корекция, които водят до насърчаване и развиват уменията на ученика за самокоригиране и да се увеличи неговата критична автономия също и при управлението на грешките.

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ

1. Разпознаване на грешките и защо са се случили.
2. За да се учим от грешките, важно е преди всичко да поощряваме учениците да ги разпознават и разбират. Понякога е трудно да ги разпознаем, защото има когнитивен дисонанс, състояние на психологическо и емоционално напрежение: признаването на грешка често е в дисонанс с нашето самочувствие – до такава степен, че откриваме, че я оправдаваме или я приписваме на някой друг, за да не поставяме под въпрос дълбоките мнения за себе си. Разпознаването на грешката е свързано с нейната причина: ученикът знае ли правилния начин или е разсеян?
3. Не драматизирайте грешките, използвайте ги като радостна възможност за групово учене (повтаряща се грешка в клас, колективна и родова) и привилегирована (индивидуална и специфична).
4. Преоценете грешките, всяка грешка наистина може да бъде креативна, тъй като генерира възможност за преглед на процедурата, гъвкавост или извличане на други умения. Винаги подчертавайте какво сте научили от тази грешка!
5. Правете грешки: правете ги съзнателно. Практикувайте да се въвеждате в система от контролирани грешки. Покана да не гледаме на грешката като на враг, а като на неизбежен и ценен спътник.
6. Използвайте грешката креативно, за да не я забравите никога повече и да се забавлявате с компетентност. „Във всяка грешка се крие възможността за история“ Дж. Родари, т.е.: промяната на гласните променя нещата и се раждат истории.
7. Проучете примери за забележителни грешки. Откриването на Америка е резултат от грешка: Христофор Колумб е бил убеден, че пристига в Индия. Леонардо да Винчи, чист гений, постигна цели и създаде шедеври, въпреки – и дори благодарение на факта – че той събра много грешки (летиците му машини,

всички се провалиха, или техниката на рисуване, използвана за Тайната вечеря – просто да дадем няколко примера).

8. Проучете примери за забележителни грешки. Например откриването на Америка е резултат от грешка: Христофор Колумб е бил убеден, че ще пристигне в Индия. Леонардо да Винчи постига цели и създава шедьоври, дори ако - или по-добре благодарение на факта, че той е събрал много грешки (летящите машини, всички се провалиха, или техниката на рисуване, използвана за Тайната вечеря)

Поемане на инициатива

Чувството за инициатива е да знаете как да превърнете идеите в действие. Това включва самооценка, креативност, иновации и поемане на риск, както и способност за планиране и управление на проекти за постигане на целите. От съществено значение е да можете да оценявате положителните и отрицателните аспекти на различните избори и възможните последици, но също така да обсъждате и спорите в групи относно критериите и мотивите на изборите, като подчертавате факти, рискове, възможности и слушате мотивациите на другите. Поемането на инициатива е свързано със способността за вземане на решения индивидуално и групово, оценяване между различните алтернативи и мотивиране на критериите за избор, оценка на плюсовете и минусите, рисковете и възможностите и мотивиране на крайния избор. Програмите, насочени към развитието на това качество, имат множество ползи за усъвършенстване на децата, в допълнение към подготовката им за света на труда, също и за участие, мотивация и представяне в училище и в живота; аспекти, които влияят положително върху преодоляването на разочарованията и намаляването на напрежението и конфликтите.

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ

1. Насърчаване на контексти, в които учениците са стимулирани да се съсредоточат върху слушането и четенето на вербалните и невербалните послания на своите приятели.
2. Обучение на техники за слушане.
3. Подкрепа за учениците да определят ясно целта, която искат да постигнат в комуникацията. Обучавайте учениците на положително и проактивно отношение, дори под натиск.
4. Тренирайте учениците да дават своята гледна точка.
5. Предпочитайте контексти, в които групата "печели", а не индивидът.
6. Подкрепяйте учениците в правилното използване на социалните медии, така че дигиталната комуникация да не замества емпатичните отношения (какво не трябва да се съобщава чрез медиите), а вместо това може да засили контакта (когато медиите пристигат там, където ние не ходим, например осигуряването на знания).

Работа в екип и комуникация

Това умение следователно предполага търпение, доброта и съпричастност. Да притежавате умения за работа в екип означава както да можете да посредничите и да се срещате с други, така и да можете да поискате помощ. Тази способност предполага да можеш да споделяш успехи и трудности, да се учиш от грешките, да знаеш как да поемеш отговорност, без да я прехвърляш върху другите, и да знаеш как да се „сливаш“ с контекста. От решаващо значение е да работите заедно с другите, за да знаете как да общувате и да сте подготвени за подобрене и самокорекция. Кооперативното обучение е специфична методология на преподаване, чрез която учениците учат в малки групи, като си помагат и се чувстват съотговорни един за друг. Комуникацията е основният инструмент за разбиране и ангажиране във връзка помежду си и с общността. Комуникационният процес надхвърля простия акт на предаване на съобщение: той предполага способността за „постигане на цел“. Комуникацията също се състои от основни паравербални елементи, тон на гласа, лице, жестове, речник, граматика.

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ (за подкрепа на учениците)

1. Насърчаване на контексти, в които учениците са стимулирани да се съсредоточат върху слушането и четенето на вербалните и невербалните послания на своите приятели
2. Обучение на техники за слушане
3. Подкрепете учениците да определят ясно целта, която искат да постигнат в общуването
4. Обучавайте учениците на положително и проактивно отношение дори под напрежение
5. Обучете учениците да дават своята гледна точка
6. Предпочитайте контексти, в които групата "печели", а не индивидът
7. Подкрепете учениците в правилното използване на социалните медии, така че дигиталната комуникация да не замества емпатичните отношения (какво не трябва да се съобщава чрез медиите), а вместо това да може да засили контакта (когато медиите пристигат там, където ние не пристигаме, например осигуряване на знания).

Как да дефинираме цел

Със способността за определяне на цели е свързана основната способност да се придава „смисъл“ на живота – път, съставен от съзвездие от микроцели, основен процес за изживяване на положителни емоции, удовлетворение за успех и участие. Нашият мозък е еволюирал под знамето на активността: поставяне на нови цели и постигането им с упоритост и решаване на проблеми. Липсата на цели не е в нашата ДНК и всъщност ни кара да изпитваме дълбоко чувство на празнота. Знанието как да поставяме цели дава смисъл на живота, действайки директно върху благосъстоянието, повишавайки самочувствието, карайки ни да откриваме нови интереси и насочвайки действията ни по стратегически и ефективен начин. Преследването на цели най-накрая води до контакт на възрастните и децата с други хора и изграждането на смислени взаимоотношения (обща цел).

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ (за подкрепа на учениците)

1. Разберете какво обичат или проблема, който искат да разрешат: началната фаза от пътя, в която трябва да идентифицираме нашите интереси - ако все още не ги познаваме - чрез въпроси като „Какво наистина ме интересува?“, „За какво обичам да мисля?“; целите на детето трябва да бъдат негови (не на референтните възрастни).
2. Определете целта. Първата стъпка за постигане на цел е да я идентифицирате точно.
3. Внимателно изяснете целта: помолете детето да се съсредоточи и да напише защо иска да постигне тази цел.
4. Определете конкретни цели
5. Определете времето, в рамките на което да постигнете целта. Дългосрочните цели ще имат бъдещи крайни срокове в сравнение с краткосрочните цели, поради което е важно да „разделите“ дългосрочните цели на краткосрочни (например да се научите да свирите гами на пиано за две седмици е конкретна цел с краен срок).
6. Избройте стъпките, необходими за постигане на целта: подкрепете учениците да разберат как да постигнат целта си. За дългосрочна цел трябва да се съсредоточите върху междинни цели, които също са мотивиращи.

Финансово образование

Изучаването на финанси от много ранна възраст ще им позволи да бъдат активни граждани в различни ежедневни ситуации, не само по отношение на представите, но и по отношение на поведението, което е свързано с основни етични избори, които определят „малките“ жестове на купуване, спестяване, дълг, отлагане на разходите, благосъстояние и солидарност. Размисълът върху използването на парите трябва да започне от дълбоко различни случаи: икономическата криза, дематериализацията на парите, покупателната способност на семействата. От най-ранна възраст е важно да се разбере стойността на парите и механизмите, които ръководят икономиката, в нейните най-прости форми: печалба, спестявания, инвестиции, подаръци. Парите трябва да се разбират като инструмент за по-широко планиране, способен да обхване различните сфери на действие на икономиката.

СТРАТЕГИИ ЗА УЧИТЕЛИ

Въведете в часовете теми и произведения на подход и разбиране на икономиката и финансите чрез познаване и експериментиране на три макро концепции, на които съответстват толкова много концептуални среди:

1. **ИНДИВИДУАЛЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗБОР:** Теми като разходи за труд, създаване на цени, как се извършва преместването на производството, качеството на суровините. Децата мислят защо дадена стока има определена цена.

2. ИКОНОМИКА НА КОЛЕКТИВНОСТТА: Общественото благо и данъците. Обществените блага не могат да се продават не защото нямат цена, а защото принадлежат на всички: никой няма право да ги продава и купува. и се оказват с част от града.
3. ЦИКЪЛЪТ НА ИКОНОМИКАТА: чрез въвеждане на три икономически субекта: спестители, банки и предприятия, като се разглеждат общи понятия като банкомат, банка, кредитна карта, ипотека, заем, лихва, заплати.

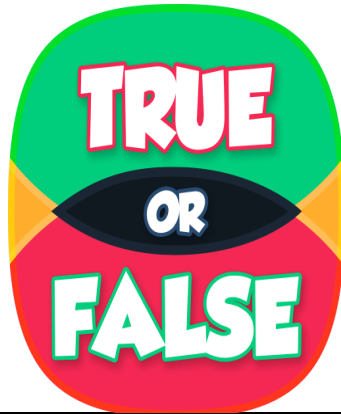
СЪВЕТИ ЗА ДЕЙНОСТИ

1. Дейности „пазара“ (напр.: класът е разделен на продавачи и купувачи и децата играят на пазар, продавайки и купувайки пакети макарони, определяйки цената, плащайки на работниците. Цялата верига е пресъздадена: всеки продукт трябва да бъде купен от търговеца на едро на определена цена и препродаден на по-висока цена. Купувачите разполагат с пари и решават как да ги използват).
2. Дейности "общественото благо" (напр.: да поговорим например за градовете, които трябва да бъдат чисти. Но кой плаща за тяхната чистота или за ремонт на развален път. Въвежда се темата за данъците. Децата трябва да решат колко от парите си да похарчат, за да поддържат града чист или да построят нов път. Те го обсъждат заедно и решават за сумата, събират я и я използват, за да купят части от голям пъзел, който представлява улиците, училището, парка. Но ако сумата е твърде ниска, децата могат да закупят само част от необходимите части и т.н
3. Дейности „Цикъл на икономиката“ (напр.: кръг, в който се развива икономическият цикъл. Гражданите събират спестяванията, дават ги на банките, които ги предоставят на компании, които наемат граждани. Симулирайте цикъла чрез конкретни преживявания, напр. необходимостта от закупуване на къща или започване на бизнес).
4. За всяка фаза поканете представител/предприемач да разкаже как работи.

ОПИСАНИЕ НА КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Ангажиране с вярно или невярно
------------------	--------------------------------

ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	FUTURE FOCUS
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CUR-A4-2 Групи : 5-7 години
Продължителност	20 минути
ЦЕЛИ	Основна: Любопитство Други:
МАТЕРИАЛИ	• Пакет с лепкави бележки
МЕТОД	• Учителят трябва да въведе темата, като покаже на децата нагледните материали • Учителят дава на децата по две лепящи бележки: една, която казва „вярно“ и една, която казва „невярно“ • Учителят прави изявление, напр. „Добре е да плувате на открито, когато гърми и вали.“ • Децата се насърчават да преценяват критично дали твърдението е вярно или невярно • Децата правят своя избор и залепват съответната бележка • Децата се насърчават да обяснят мисловния процес зад избраната бележка.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	ВИЖТЕ: https://www.youtube.com/watch?v=t9CcHqtReTc ВИЖТЕ: https://www.youtube.com/watch?v=6vzcQnn1l88
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	• Да проучи необходимия материал преди сесията. • Да подготви свързани визуални материали
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Тази дейност помогна ли на децата да разграничат вярното от невярното?

	• Помогна ли дейността на децата да покажат критично мислене? • Помогна ли дейността на децата да проучат избори и да изберат между тях?
--	---

Източници:

- ABC Preschool (2020) *True or false about fruits: Logical thinking games for kids 4 5 years – Preschool learning video for kidcs* (Вярно или невярно за плодовете: Игри с логическо мислене за деца 4-5 години – видео за обучение в предучилищна възраст за деца) [Videoclip] YouTube. Accessed from <https://www.youtube.com/watch?v=6vzcQnn1l88> on 8 March 2021
- ABC Preschool (2020) *True or false about animals: Funny logic riddles for kids 5 6 years – Preschool education cartoon* (Вярно или невярно за животните: Забавни логически гатанки за деца 5-6 години – анимационен филм за предучилищно образование) [Videoclip] YouTube. Accessed from <https://www.youtube.com/watch?v=t9CcHqtReTc> on 8 March 2021
- Peaksel D.O.O. Nis (2018) *True of False Quiz* (Викторина за вярно или невярно) [Image] Amazon. Accessed from <https://www.amazon.com/Peaksel-D-O-O-Nis-True-False/dp/B079ZX7P7J> on 8 March 2021

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Безкраен край
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Indicated by Akademie für PB (described in the template by SYNTHESIS)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CUR-A4-1 Групи: 5-7 години
Продължителност	30 минути

ЦЕЛИ	Дейността ще помогне на децата да развият, практикуват и подобрят своите умения за критично мислене и по-конкретно своите: - умения за наблюдение - аналитични умения - умение за извод/дедукция
МАТЕРИАЛИ	- Печатна книга или електронна книга с история, която да се прочете на децата ИЛИ - Отпечатни или цифрови снимки, които учителят може да покаже на децата, докато разказва история
МЕТОД	Учителят чете или разказва история на учениците. Близо до края учителят отделя малко време, за да спре и пита децата как според тях ще завърши историята. Например „Ще спечели ли Скар (от „Цар Лъв)“?“ Учителят слуша техните отговори. Кани ги да обяснят избора си и да се забавляват с дискусията – може да е глуповато и/или забавно, но трябва да предложи някаква форма на логика, за да поддържа тока на критичното мислене.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/в идеоклип	Виж материала
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	- Учителят избира история, която да прочете или разкаже на децата. - Отпечатва снимки или използва електронни устройства за показване на снимки, свързани с историята.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	Учителят ще оцени: - уменията на децата за наблюдение/запомняне/визуализация - аналитичните умения на децата - уменията на децата за заключение

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Въпроси – книга – въпроси
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	ArtSmart
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	LFM-A1 Група: 5-7 годишни
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна: Учене от грешки Други: Научаване, че допускането на грешки е приемливо, тъй като след получаване на допълнителни знания могат да се променят дадени отговори или решения.
МАТЕРИАЛИ	

	Книга по някаква общоизвестна тема, напр. пространство, животни, човешко тяло, природни процеси, коли (момчета) или готвене (момичета) и др., което е уговорено в групата да бъде прочетено от учителя. Бележки за учителя: да запише отговорите, които групата дава.
МЕТОД	- Учителят подготвя набор от 3 въпроса (фактически тип) по теми, които ще бъдат разгледани по време на четенето и ги задава на групата ПРЕДИ четене (отворени въпроси, задавани и отговаряни устно); - групата отговаря на въпросите един по един, учителят записва отговорите; - след като групата отговори на въпросите, учителят чете книгата; - след четенето учителят задава на класа същите въпроси и подчертава, че ако някой има нужда, има право да промени мнението си и да отговори по различен начин; - след като групата отговори на въпросите, учителят започва дискусия относно въпросите, отговорите и колко е важно човек да не се страхува да направи грешка, тъй като винаги е възможно тя да бъде поправена.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ	неприложимо
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	- Учителят трябва да подготви (съгласувайки с децата преди това) книга, която ще бъде прочетена по време на заниманието. - Учителят трябва да подготви 3 въпроса (фактически тип), чиито отговори са в текста, който ще се чете.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Помогна ли дейността на децата да развиват критично мислене? - Тази дейност помага ли на децата да променят мнението си, ако разберат, че са сгрешили в даден момент?

	Тази дейност помогна ли на децата да не се разстройват, ако разберат, че са сгрешили, но могат да променят решението си?
--	--

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Говорене за асоциации – джунгла от фантазии
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Akademie für Politische Bildung und demokratiefördernde Maßnahmen
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CREA-A3-1 Групи: 5-7 години
Продължителност	30 minutes
ЦЕЛИ	Основна: Творчество/креативност Други:
МАТЕРИАЛИ	

	Камъни, клони, всичко, което може да се намери в природата
МЕТОД	- Учителят въвежда темата, като показва на децата предмет (например камък) и измисля история за него. - Учителят излиза сред природата (или парка) с децата и всяко дете търси предмет, на който приписва история. - Учителят дава определено време за всяка история. - От децата се иска да опишат своя обект и след това да измислят история за него. - Децата описват обекта и разказват историята. - Разказващите се насърчават да обяснят мисловния процес зад избраната история. - Когато всички деца разкажат своята история, те получават задача: да използват камъните и другите припадни предмети, за да направят импровизирана скулптура. - От децата се иска да опишат скулптурите след като я формират и да разкажат нейната история. <u>Вариации:</u> - Могат да се формират групи, за да измислят заедно история. - Може да бъде представен обект и всички ученици да измислят заедно история, като добавят едно след друго изречение към предишното изречение, създавайки динамика, която е трудна за планиране от децата и която изисква гъвкавост в мисленето.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Като алтернатива могат да се предложат и картички с картини.
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Да вземе предмет от природата със себе си

	• Да подготви примерна история за него
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Тази дейност помогна ли на децата да развият креативността? • Упражнението помогна ли на децата да мислят критично? • Помогна ли дейността на децата да мислят извън рамката?

Алтернативни съвети:

Мишел Мелийн. Забавни и креативни примери за чанти Всичко за мен. 15 март 2021 г.,

Michele Meleen. Fun and Creative All About Me Bag Examples. 15 March 2021,
<https://examples.yourdictionary.com/fun-and-creative-all-about-me-bag-examples.html>.

KID_Preneurship 2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Господар на парите си
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю 1
Партньор	Mazais Princis
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	FL –A2 Групи 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна – финансово образование
МАТЕРИАЛИ	Игрални банкноти, касичка/спестовна каса, тефтер/бележник/тетрадка
МЕТОД	Задача: 1. Помислете за цел/намерение/желание, за което ще трябва да бъдат спестени пари;

	2. Проучете ралични оферти/възможности за получаване на избраното; 3. Спестете в касичка/спестовна каса пари за това. Дейности на децата: 1. Изберете каузата за спестяване на пари - вещь, друго притежание, предмет на желание и т.н.; 2. Обсъдете какви са начините за печелене/получаване на доходи; 3. Обсъдете периода от време – т.е. колко време ще бъде необходимо, за да бъдат спестени парите. 4. С помощта на учителя направете изчисления колко пари трябва да бъдат поставени в спестовната каса/касичката. 5. Обсъдете как можете да получите любимите си вещи – книги, играчки и др. – за периода на натрупване. 6. Попълнете шаблоните и с тях илюстрирайте тетрадката, след което обсъдете с членовете на групата. Дейности на учителя 1. Раздава шаблони и предлага опции за желани обекти, от които да се избира. 2. С дискусии помага на децата да открият и намерят начини къде и как да купуват или набават избраните от тях неща. 3. Насърчава децата да проучат цените, за да спестят пари, като използват каталог или онлайн инфомрация, или предпоставят/предполагат/гадаят за цената. 4. Съветва как да действат така, че да не губят спестяванията си, как да променят нещата заедно с приятелите си. 5. Насърчава създаването на книга с илюстрации – „Как спестихме пари“
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Образец за задачата Приложение 1.1
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Размножете номиналите на паричните банкноти, проучете/намерете цени на желанния продукт, който децата биха купили - намерете мястото, където може да бъде закупен. Например, плюшено мече, книга,

	количка, лего, сладолед, кученце, кораб, рокля, каталог с играчки и др.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Тази дейност развива ли умения за финансово образование? Да. Не. Частично. - Децата желаят ли да участват в дискусия?

Дата:

Име:

ГОСПОДАР НА ПАРИТЕ СИ

Цел/намерение, обект, желание

Цена:

От къде се купува:

Вашият доход:

Колко време ще ви отнеме да спестите:

Как аз ще спестя:

Date:	Master of my money
Name:	
	Price:
	Where to buy:
	Your income:
	How long time it will take to save:
	How i will save:
Purpose, object, desire	

Date: Name: Purpose, object, desire	Master of my money Price: Where to buy: Your income: How long time it will take to save: How i will save:
---	---

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Детска олимпиада
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Indicated by Akademie für PB (described in the template by SYNTHESIS)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	TI-A2 Групи: 5-7 годишни деца
Продължителност	1-3 часа (в зависимост от това колко игри ще избере учителят)

ЦЕЛИ	- Подобряване на инициативните умения на децата - Насърчаване на взаимното сътрудничество - Напред в постоянството
МАТЕРИАЛИ	- въже - стол - картонена кутия - щайга за напитки - въже за пране - сгъваема линия - чувал, спален чувал или чувал за кафе - гумен ботуш - ролетка
МЕТОД	Детските състезания, като например детската олимпиада, са особено интригуващи и разнообразни. Много малки игри се играят една след друга и водят до няколко състезания за деца. Някои от игрите, които учителят може да включи в този вид състезания, са следните: <u>Ръчна количка:</u> Две деца са отбор. Едно дете стои отзад и хваща краката на детето отпред. Това се поддържа с ръце на пода. Движат се като количка. Предизвикателството е да не повдигат краката си твърде високо и да не натискат твърде силно отзад. <u>Ходене на три крака:</u> При ходенето на три крака две деца формират отбор. Преди да започне бягането, десният крак на единия и левият на другия са вързани заедно. Като отбор с три крака, те трябва да се опитат да пресекат финалната линия възможно най-бързо, без да паднат. <u>Състезание с препятствия:</u> Състезанието с препятствия се провежда като шафета. Децата трябва да пресекат различни препятствия, за да стигнат до стол в края, на който трябва да седнат за кратко и след това да тръгнат обратно по пистата. Препятствията могат да бъдат отворена картонена кутия, през която децата трябва да пропълзят, обърната щайга за напитки, през която да се изкачат, опънато въже за пране, което трябва да прескочат, и сгъваема линия, за да балансират. Отборът, в който всички играчи завършват първи, печели.

	<u>Състезание с чували:</u> Две деца се състезават едно срещу друго. Те са в чувал, спален чувал или чувал за кафе. Те трябва да скачат по маркиран маршрут. Ако паднат, те трябва да се върнат на стартовата линия и да започнат отново. Тази игра изисква много умения и постоянство. <u>Експерти по животни:</u> Всички деца стоят в редица на около десет крачки от ведещия на играта. Учителят (ведещият играта) казва една буква на децата. Детето, което първо назове животно с тази буква, може да се придвижи една крачка напред. Който каже най-много животни (и съответно направи най-много крачки), печели играта. <u>Хвърляне на гумен ботуш:</u> В тази групова игра всяко дете застава на стартовата линия и се опитва да хвърли гумен ботуш възможно най-далече. На страничната линия има рулетка за измерване на дължината. Който хвърли най-далеч, печели.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/в идеоклип	Виж материала
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	- Учителят ще трябва да избере игрите, които да включи в Детската олимпиада, в зависимост от тяхната продължителност. - За всяка игра учителят ще трябва да види кои предмети са необходими, кои са налични в образователната институция и кои трябва да се набавят. - Печат на сертификати за участниците. - Създайте или купете награди за победителите. - Ангажирайте други колеги и/или родители да помагат по време на събитието.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	Учителят ще оцени: - Степента, до която децата спазват правилата на всяка игра. - Как се справят с поражението. - Обхватът на сътрудничеството им със съотборниците им.

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Достигни целта
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю1
Партньор	FUTURE FOCUS
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CUR-A4-2 Групи: 5-7 години
Продължителност	20 минути
ЦЕЛИ	Основна: Поемане на инициатива Други: Креативност
МАТЕРИАЛИ	Не са необходими специални материали за тази дейност.

МЕТОД	• Учителят обяснява темата с помощта на нагледни материали • Децата се насърчават да мислят за цел, която биха искали да постигнат до края на учебната година • Едно по едно всяко дете казва своята цел, а останалите дават пример за това какво биха направили, за да постигнат целта • След това детето казва дали дадените предложения са били обмислени от него за постигане на целта му • Всички деца се редуват да казват целта си и да чуват възможните начини за успех. Целите могат да бъдат разделени на категории, така че децата съответно да бъдат разделени на групи. По този начин дейността може да се използва и за подобряване на уменията за работа в екип. <i>* Примерите за цели, с които учителите могат да започнат дискусията, включват:</i> - Да бъде по-мил/а с останалите деца - Да се справям по-добре с поставените задачи - Да споделям повече в час - Да получа по-добри оценки/отзиви - Да науча азбуката и др.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	ВИЖТЕ: https://www.youtube.com/watch?v=KbcDYQ-un-Y ВИЖТЕ: https://www.youtube.com/watch?v=PBT70BTnNQY

		
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	• Да подготви свързани визуални материали	
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Тази дейност помогна ли на децата да свържат целите с поемането на инициатива? • Разбраха ли децата, че за да постигнат желаната цел, трябва да измислят начини как да стигнат до нея? • Разбраха ли децата, че поемането на инициатива може да доведе до желания край? • Помогна ли дейността на децата да демонстрират критично мислене? • Как дейността помогна на децата да проучат изборите и да изберат между тях?	

Източници:

- Dempsey, D (2015) *Initiative and Entrepreneurialism in Education (Инициатива и предприемачество в образованието)* [Image] Evergreen Learning Services. Accessed from <https://davedempsey.edublogs.org/2012/12/21/initiative-and-entrepreneurialism-in-education/> on 8 March 2021
- Douglas Talks (2018) *Initiative: Make it Happen (Инициатива: направете го да се случи)* [Videoclip] YouTube. Accessed from <https://www.youtube.com/watch?v=KbcDYQ-un-Y> on 8 March 2021
- Yes! Our Kids Can (2020) *I Can Take Initiative (Мога да поема инициатива)* [Videoclip] YouTube. Accessed from <https://www.youtube.com/watch?v=PBT70BTnNQY> on 8 March 2021

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Отиване до магазин/пазар Екскурзия до магазина
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю 1
Партньор	Mazais Princis

ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CUR A-6 Група 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна: Любопитство
МАТЕРИАЛИ	Моливи, картонени листове за всеки ученик
МЕТОД	Индивидуална работа Деца: • Група, клас отива в най-близкия магазин. • Разгледайте поставените стоки. • Отбелязване/записване на цени и именана стоки. • Опишете разнообразието от стоки със свои думи, назовете разликите, опишете как са поставени в магазина. Попитайте за това, което ви е неясно (което не разбирате или не знаете). Влезте в диалог/дискусия. Учител: • Назовава професиите, които работят в магазина и обяснява работните им задължения. • Насърчава да се разберат цените на специфични продукти. • След връщането на децата в групата / класната стая/ институцията, насърчава разговора за децата за техния опит и задава релевантни въпроси. • Насърчава съставянето на потребителски списъци: по-ниска цена, любим продукт и т.н
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Образец за задача в приложение 1.1
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	• Повтаря правилата за сигурност/безопасност при излизане извън помещенията на институцията, поведение на улицата и на обществени места. • Сътрудничество с родители, разрешение за екскурзия
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Умеят ли децата да отговарят на въпросите • Способни ли са децата да задържат вниманието си, за да изпълнят задачата • Могат ли децата да изследват и да записват цените • Умеят ли децата да назовават професиите на служителите в магазина • Развива ли тази дейност умение за любопитство? Да. Не. Частично.

--	--

Източници:

Изображения:

- Male and female grocery store cashier characters, EPS 8 vector illustration (характеристики на касиери от мъжки и женски пол в магазини за хранителни стоки, векторна илюстрация) - Aleutie, March 25, 2018
<https://www.istockphoto.com/vector/cashier-cartoons-gm937075136-256335343?>
- Supermarket store departments workers set. Loader with goods, shopping trolley, fruits (Набор работници в отдели на магазин/супермаркет. Зареждач на стоки, пазарска количка, плодове) – Robuart, November 11, 2019
<https://www.istockphoto.com/vector/supermarket-store-departments-workers-set-vector-gm1186891934-335043757>
- man worker of cleaning service, and cleaning tools (служител почистващи услуги и почистващи инструменти) - [studiogstock](https://www.vecteezy.com/vector-art/1895344-man-worker-of-cleaning-service-and-cleaning-tools-on-white-background) <https://www.vecteezy.com/vector-art/1895344-man-worker-of-cleaning-service-and-cleaning-tools-on-white-background>, taken from website April14, 2021
- Two young police officers, man and woman (Двама млади служители по сигурността, мъж и жена) – Sudowoodo, July 30, 2015
https://www.istockphoto.com/vector/policemen-gm482773586-70033339?irgwc=1&cid=IS&utm_medium=affiliate&utm_source=Eezy%2C%20LLC&clickid=Tjz1cFR%3AsxyLTy70EOSREQreUkES9aQIN38jXY0&utm_term=www.vecteezy.com&utm_campaign=SRP&utm_content=718498&irpid=38919

Отиване в магазина!

Име: _____

Дата: _____

Стоки и цени:

Цвят най-евтини **Зелен** Цвят най-скъпи **Червен** Цвят най-предпочитани **Син**

Мляко				
Вода				
Яйца				
Хляб				
Ябълки				
Сладолед				
Колбаси				

Какви служители видяхте в магазина,
отметнете квадратчето

KID_Preneurship 2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Игра за броене
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю 1
Партньор	Mazais Princis
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	FL –A7 Група 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна – финансово образование
МАТЕРИАЛИ	3 зарчета Карта с резултати, представляваща една повърхност на заровете Жетони (в приложение 1.3.) ИЛИ някои налични материали, като черупки, боб, дървени пръчки, малки камъни, жълъди, стикери
МЕТОД	Индивидуална работа Дейност за деца: 1. На децата се раздават карти; 2. Томбола за начинаещ (кой започва пръв); 3. Хвърлете заровете, поставете съответните карти пред себе си, спечелете точки; 4. Когато се достигнат 15 точки, вдигнете ръката си. Дейност на учителя: • Обяснява правилата на играта. • Следва правилата; • Насърчава, проверява, помага. • За всяка печалба се присъжда жетон на победителя.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Оцветяващ и готов за използване шаблон за карти в приложение 1.1 Използвайте зарове с цифри или точки 1-6 (не са включени) ИЛИ изрежете и залепете зарове от приложение.1.2
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	

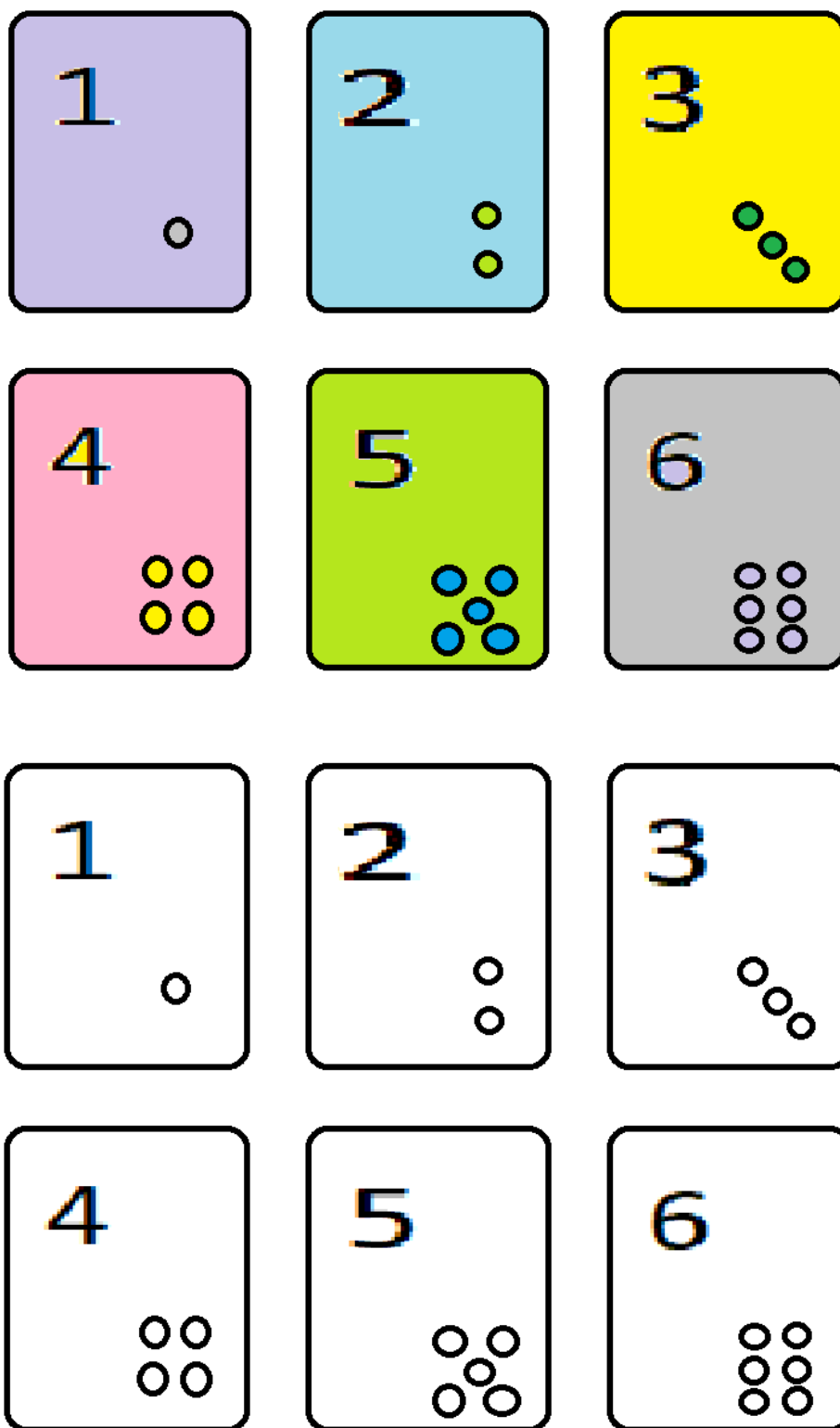
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Тази дейност развива ли умения за финансово образование? Да. Не. Частично. - Могат ли децата да спазват правилата? - Децата срещат ли трудности с математиката? - Има ли нужда от лист за бележки?
--------------------------	--

Източник:

- Зарове с точки
 - Image Sonamchodon, May 29, 2017 https://favpng.com/png_view/dice-images-free-dice-free-content-clip-art-png/dtMW0zht
 - Template <https://www.twinkl.com.hk/resource/t-n-360-dice-nets> taken from website April 13, 2021
- Зарове с цифри
 - Image Metta foto / Alamy Stock Photo, September 6, 2009 <https://www.alamy.com/stock-photo-white-dice-with-numbers-1-2-and-6-resting-on-white-background-25923303.html>
 - Template <https://www.twinkl.com.hk/resource/t-n-361-number-nets> taken from website April 13, 2021

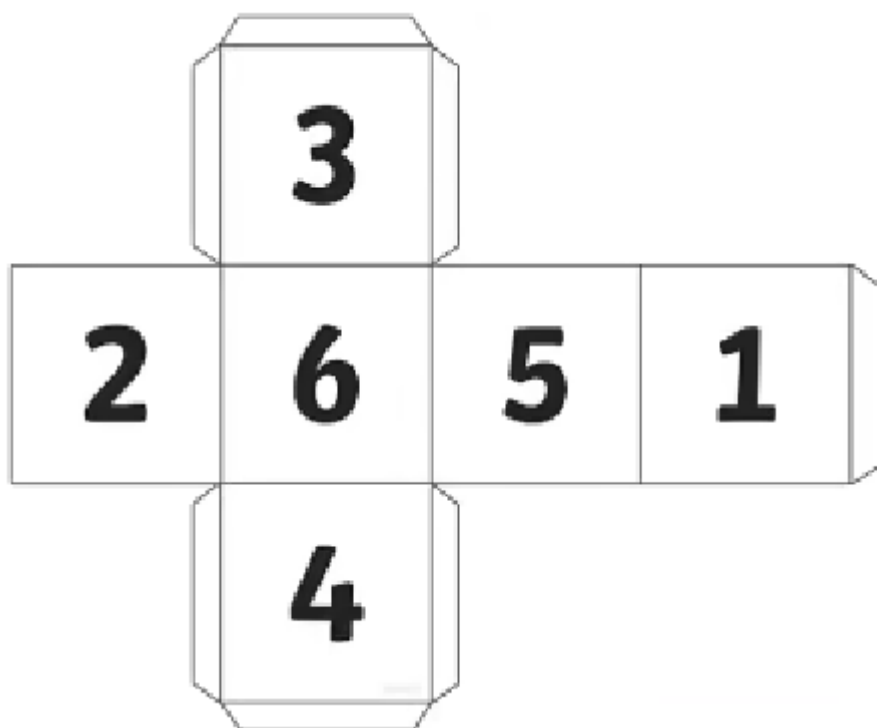
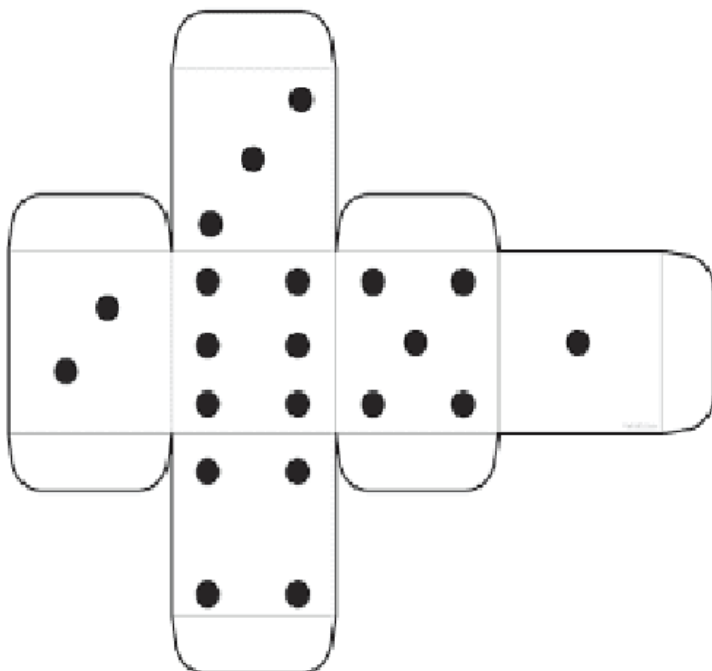
Annex 1.1

Карти с резултати с числа и точки. Готов за употреба и оцветяващ шаблон.

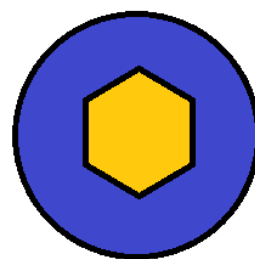
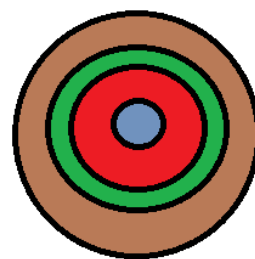
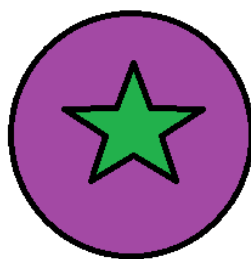
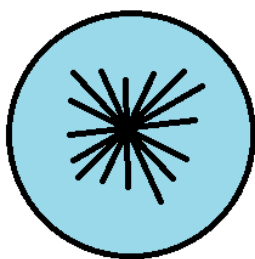
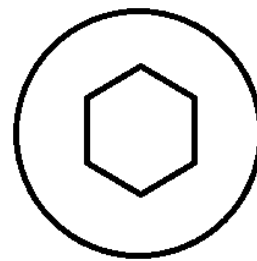
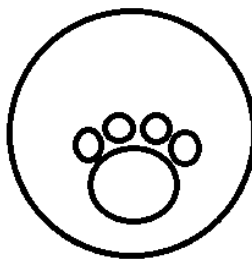
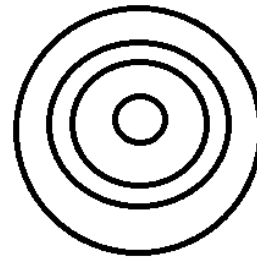
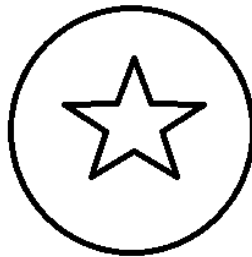
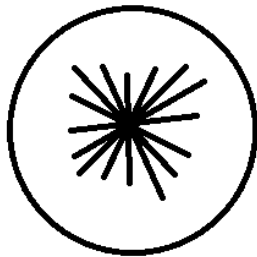

Annex 1.2

Шаблони за зарове. Зарове с точки. Зарове с числа.

Готови за употреба и оцветяване жетони.

KID_Preneurship

2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Издаване на пари
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю 1
Партньор	Indicated by VVI-Foundation (described by Mazais Princis)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	FL – А6 Групи 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основноа – финансова грамотност Други – Любопитство, Креативност
МАТЕРИАЛИ	Ножици, линейка, картон, хартия, цветни моливи, боя, четки, вода
МЕТОД	Индивидуална работа <u>Дейности за деца:</u> Гледайте видеото Разгледайте предлаганите банкноти и монети Нарисувайте собствените си банкноти, Проектирайте собствени монети и банкноти Опитайте се да разберете значението на деноминацията: • Използвайте по-малки образци от банкноти за най-нисък номинал и (в нарастване) използвайте най-голямата банкнота за най-ценните. Пример в приложение 1.1 <u>Учителски дейности:</u> Покажете информационен материал за валутите в ЕС и някои други страни. Помогнете на учениците да разберат номиналната, взаимна стойност на паричните единици Дайте възможност да бъде разказано и дискутирано за нарисуваното
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеолип	Пример за образци на банкноти Приложение.1.1 Визуален материал. Валута в ЕС и някои други страни. Приложение 1.2 https://www.youtube.com/watch?v=3hrx8WK2TH0 (Видео за банкноти и монети в ЕС) http://www.kickvick.com/beautiful-country-currency/ (изображения за валута)

	https://www.youtube.com/watch?v=zoEUhZ_XEOI (видео за най-красивите валути в света) https://www.youtube.com/watch?v=D-ZGcpouxg
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Подгответе визуални материали. Отпечатайте на хартия визуални материали – банкноти Подгответе видео на вашия компютър или на смарт дъска.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Тази дейност развива ли умения за финансово образование, любопитство, креативност у децата? Да. Не. Частично. - Задават ли те въпроси, които да ги улеснят в изпълнението на задачата? - Интересуват ли се децата от тази задача, поемат ли инициативата да действат, създават, обсъждат? - Децата разбират ли значението на номинала и могат ли да го оценят по подходящ начин? - Какъв е диапазонът на номинала, който могат да изчисляват свободно?

Източници:

Изображения:

- Евробанкноти и евроцентове <http://meaus.com/euro2002.htm>
Copyright 2001 West-Art PROMETHEUS, Internet Bulletin for Art, Politics and Science, Nr. 81, Winter 2001
- Британски лири <https://www.globocambio.co/en/currencies-of-the-world/british-pound> taken from website 13.04.2021
- Монети на Обединеното кралство
<https://www.pinterest.com/pin/132926626483358719/visual-search/?x=12&y=12&w=377&h=376> taken from website 13.04.2021
- Долари на Тринидад и Тобаго
http://imagehost.vendio.com/a/23188713/view/img214_005.jpg taken from website 13.04.2021

- Долаги на Бермуда
<https://www.robertsworldmoney.com/banknotedetail.php?id=207> taken from website 13.04.2021
- Японска йена JO SPLENDOR Япония Ръководство за обмен на валута NOV. 23, 2016
<https://www.compathy.net/magazine/wp-content/uploads/2016/10/JPY-money.001.jpeg>
- Швейцарски франк Subhash Sivamani, нова валута на швейцарски франк за честване на природата и науката, Apr 13 2016
<https://www.extravelmoney.com/blog/new-switzerland-banknotes/>
- Блог за най-красивата валута. Yates, Megan Currencies Of The World: 59 креативни примера за красива национална валута
<http://www.kickvick.com/beautiful-country-currency/>

ВИДЕО:

- Chris Half-Asleep, YouTube, Secrets of the Euro / Тайни на еврото (uploaded by [Half-Asleep Chris](#) in September 24th, 2019),
<https://www.youtube.com/watch?v=3hrx8WK2TH0>
- Top 10 Beautiful World, Youtube, Top 10 Most Beautiful Currencies in the World / Топ 10 на най-красивите валути в света | Beautiful Currencies / Красиви валути (uploaded By [Top 10 Beautiful World](#) in March 13th, 2018),
https://www.youtube.com/watch?v=zoEUhZ_XEOI
- Chris Half-Asleep, YouTube, The World's Coolest Banknotes / Най-готините банкноти в света (uploaded by [Half-Asleep Chris](#) in September 14th, 2017),
<https://www.youtube.com/watch?v=D-ZGcpouxg>

Пример за образци на банкноти

1

2

3

4

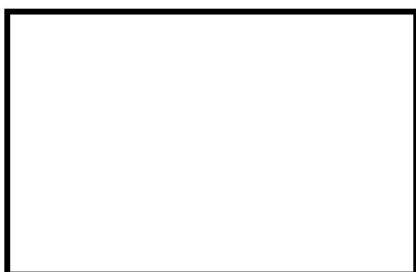
5

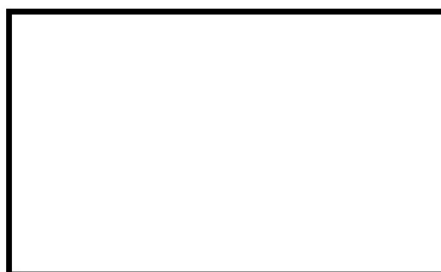
6

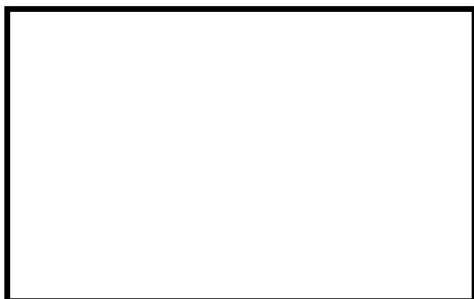
7

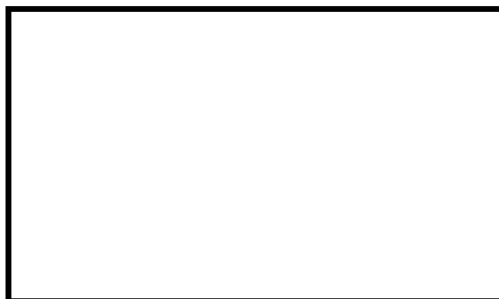
8

9

10

Annex 1.2

Визуални материали Банкноти и монети

Евро и евроцентове в Европейския съюз

Лири, пенита и пенсове в Обединеното кралство

Долари в Тринидад и Тобаго и на Бермудите

Японски йени

Швейцарски франкове

KID_Preneurship

2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Каква е моята професия?
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю01
Партньор	Фондация „ценности, добродетели, интегритет“ (ФЦДИ)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	Curiosity - A7 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	- Развиване на любопитство у децата - Запознаване на децата с различни професии - Засилване на креативността на децата чрез ролева игра
МАТЕРИАЛИ	- Бял чаршаф (приблизително 3,5м x 2м) - Въже – дължина около 4 м - 12-15 щипки - Източник на светлина – прожектор, мултимедия или фенерче (на мобилен телефон или друго) ВАЖНО: За да изпълните упражнението, имате нужда от тъмна стая.
МЕТОД	Театърът на сенките е наистина проста и интересна за изпълнение форма на изкуство и много подходяща за предизвикване на любопитство у децата. Китайският театър на сенките използва фигури, изработени от картон или други материали, но в нашия случай работим с телата/силуетите на деца. Заниманието е доста подходящо за "срамежливи" деца, тъй като усещат "защитата" на платното листа между тях и публиката и действат по-спонтанно. В случай че учителят реши да изпълни дейността без този чаршав, тази добавена стойност ще липсва и някои деца може да нямат смелостта да се представят пред други. В началото на дейността учителят представя на децата частите от стаята/залата, които са обозначени за „сцената“ и „публиката“. Всяко дете е поканено на сцената, за да премине близо до чаршафа и да опознае сянката си върху него.

	Групата е разделена на две части. Учителят дава на някои от децата карти с изображение на професия и ги моли едно по едно да отидат от другата страна на чаршафа и да изиграт професията, която са видели на картата. Като наблюдават движението на сянката, останалите от групата трябва да познаят каква е професията. Актьорът спира да играе, когато публиката е отгатнала ролята. По желание останалите деца могат да получат картички със снимки на животни и да повторят упражнението.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	 Източник: Театър на сенките с деца. Театър на младите артисти. 5 август 2010 г, http://youngplayerstheater.blogspot.com/2010/08/flying-carpet.html
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	1) Учителят трябва да създаде сцената, като окачи някъде голямото платно/чаршафт. Уверете се, че този чаршаф е добре опънат, без никакви бръчки (помислете първо за гладенето му). За закачане на чаршафа може да използваме дълго въже, което връзваме някъде в стаята и щипки за закрепване на чаршафа. Друг вариант е да използваме достатъчно дълга пръчка, която да промушим през специален канал, който сме ушили на чаршафа преди това. След това фиксираме платното/чаршафа някъде в средата

	на стаята или където е възможно, за да разделим с него стаята на две. 2) Много е важно да се осигури достатъчно пространство между източника на светлина и платното – минимум 2,5 метра, за да се проектира сянка върху белия чаршав. Пространството между източника на светлина и листа е „сцената“, а трябва да се образува пространство и за „публиката“ (децата, които ще познават професиите от другата страна на чаршафа). Уверете се, че "сцената" е възможно най-тъмна, за да бъдат по-видими сенките.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Развива ли дейността любопитство у децата? - Могат ли да познаят професиите? - Любопитни ли са да правят повече дейности от този тип?

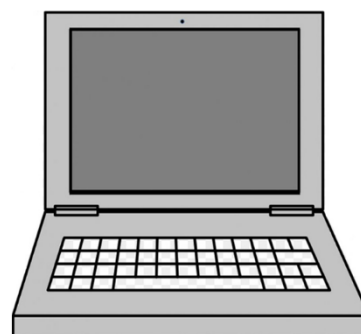

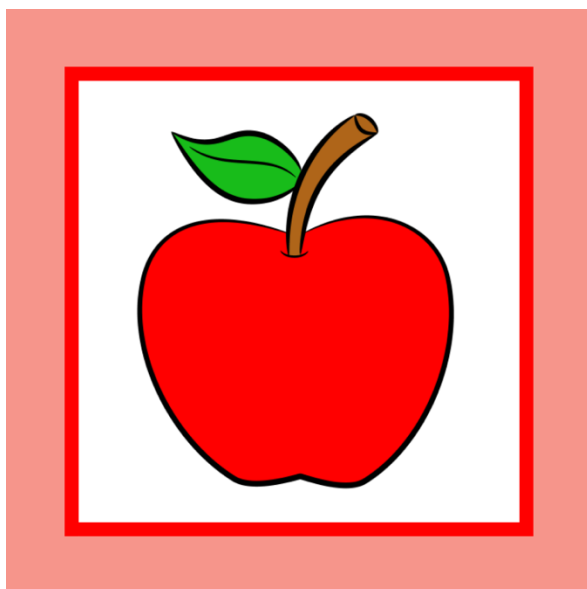
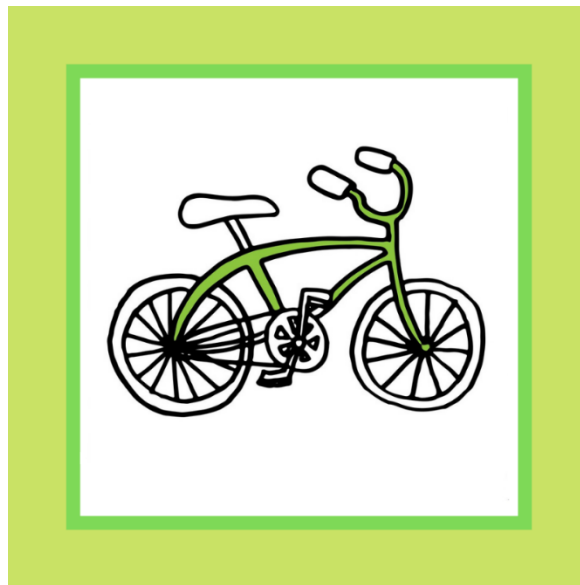

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Каква е стойността?
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	ArtSmart
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	FL_A4 Групи: 5-7-годишни
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна: Научаване, че различните неща имат различна стойност. И че, за да имаме едно нещо, обикновено трябва да се откажем от нещо друго, което е общ урок, който тази дейност трябва да научи. Други: Укрепване на уменията за броене
МАТЕРИАЛИ	Картички с различни неща, които децата виждат и използват в ежедневието си. Подготвени дизайни на картички: • Шоколадче • Ябълка • Сладолед • Мляко • Плюшено мече • Велосипед • Компютър Учителят може да подготви допълнителни карти при необходимост. Картите трябва да бъдат отпечатани преди заниманието, за предпочитане цветно. Размерът не е предварително дефиниран, те могат да бъдат А6 или А7 или различни размери, най-ценните карти могат да бъдат най-големите. Количеството карти също не е предварително дефинирано, но най-малко ценните неща трябва да се отпечатват най-много и учителят трябва да следи, че функционират "Обменни курсове" на нещата.

	„Обменни курсове“ могат да бъдат следните (могат да се променят от учителя): • 1 ябълка е 1 бонбон • 1 сладолед е 2 бонбона или ябълки • 1 мляко е 2 сладоледа • 1 плюшено мече е 5 пакета мляко • 1 велосипед е 10 плюшени мечета • 1 компютър е 5 велосипеда Т.е., за пример - 1 компютър е 1000 бонбони.☺
МЕТОД	• Учителят подготвя картите, поне 1 компютър, поне 5 велосипеда, поне 10 плюшени мечета, поне 10 млечни карти, поне 20 сладоледа, бонбони и карти с ябълки. • Учителят може или да действа като „банка“ и да разменя по-малко ценни карти с по-ценни, или да раздаде всички карти на класа и да остави децата сами да разменят; • По време на процеса учителят подчертава, че за да получиш нещо, човек трябва да се откаже от друго нещо. Или в ежедневието, ако детето иска ново плюшено мече, то струва нещо, в този случай 10 сладоледа. • Дейността може да се извърши до края на часа или докато повечето от децата стигат до това, което желаят най-много.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Примери за дизайн на карти са приложени.
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Учителят трябва да подготви карти, минимално количество, посочено по-горе в „Материали“, но колкото по-голяма е групата, толкова повече карти трябва да бъдат подготвени. Учителят може да въведе свои собствени карти или свои собствени „обменни курсове“.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Помогна ли дейността на децата да развият критично мислене? • Помогна ли дейността на децата да разберат, че всичко има някаква стойност? • Помогна ли дейността на децата да развият уменията си за броене и основна математика?

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Какво може да бъде?
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Fondazione Patrizio Paoletti
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	Activity: CREA – A6 Група: 5-7 години
Продължителност	30 минути на сесия
ЦЕЛИ	- Насърчаване на латералното мислене (поглед от страни на проблема): тоест разглеждане на проблема от различни гледни точки - традиционният подход е концентриран върху специфичното решение на проблема. - Откриване и насърчаване на творческото мислене, тоест способността да се намерят различни решения на един и същ проблем. - Гъвкаво и флуидно разсъждаване. - Намиране на неочаквани, оригинални решения.
МАТЕРИАЛИ	- 10-20 ежедневни предмета (например: гъба, четка, гребен, червило, въже, шапка, тоалетна хартия и т.н.) - кошница

МЕТОД	РЕЗЮМЕ: Като се започне от обикновени предмети, които имат точна употреба, всяко дете ще бъде насърчавано да използва предметите по различен начин. Например: гъба може да се използва като печат, може да подплати възглавница или може да се използва за украса на тоалет. Децата са в кръг, за предпочитане седнали. Думите не са съществени. Учителят взема предмет от кошницата и започва да го използва по начин, различен от предназначението му. Предайте предмета на първия ученик, който също е помолен да го използва по необичаен начин, който е различен от първия начин. Ключовият момент е на всяка една идея да се даде значение. Това насърчава учениците да се съсредоточат и да осъзнаят невероятната природа на новите идеи. Редът на децата следва да се променя, за да варира сложността за тях. В края на сесията ще има момент, посветен на споделяне на това как е протекла дейността, ръководен от учителя, който ще се фокусира върху: - подчертаване на това, че всички са били отлични в използване на КРЕАТИВНОСТТА си; - показване, че тази дейност е насърчила тяхната интелигентност (проправила е нови пътеки в умовете им); - насърчаване на децата да гледат на нещата от различна гледна точка всеки път, когато си спомнят; Този опит става още по-полезен, когато учителят може да припомни, както колективно, така и индивидуално, идеите по време на ключови моменти (например „Помниш ли какво направи с гребена?“).
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/в идеоклип	Нищо съществено. Където е възможно, може да има невероятно въздействие да се показват снимки на областите, които подобна дейност стимулира в мозъка, и как мозъкът се променя, когато редовно правим творчески неща (проправяме нови пътища в него).
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Съсредоточете се върху подхода към упражнението с истинско учудване и любопитство. След това отбележете всички наблюдения за децата, така че те да могат да се използват с течение на времето като примери за подобряване на тяхната креативност.

ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Децата участваха ли активно и с желание в дейността? - Успяха ли да намерят нови и креативни начини за използване на предметите? - Бяха ли изумени, когато откриха, че могат да създават различни приложения за много често срещани предмети?
------------------------------	---

KID_Preneurship

2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Кула от спагети и маршмелоус
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Akademie für Politische Bildung und demokratiefördernde Maßnahmen
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	TW-A7 Групи: 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна: Работа в екип и комуникация Други: Креативност
МАТЕРИАЛИ	• 20 пръчки спагети • 1 метър лента • 1 метър връв • Един пакет маршмелоус
МЕТОД	• Учителят обяснява правилата на упражнението. • Разделя групите. • Дава на групите техните материали. • Определя на групите стая, която не е отворена за другите групи. • Дава 20 минути за упражнението. • След това учителят моли всяка група да избере представител на своя екип, който трябва да представи тази построена кула на екип от инвеститори. • Децата се насърчават да разсъждават критично за това дали са работили добре като екип или не. • От децата се иска да усетят в себе си дали са се чувствали добре или не по време на груповата работа. • От децата се иска да дадат обратна връзка защо са се чувствали добре или не. • От децата се иска да помислят как техните действия по време на упражнението могат да бъдат приложени или сравнени с други ситуации.

	Децата се насърчават да помислят върху комуникационните модели, които са използвали по време на упражнението, и да ги изразят..
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Прегледайте: https://www.youtube.com/watch?v=7BExiT0JFGg
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Да подготви необходимите материали преди сесията
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Тази дейност помогна ли на децата да видят, че техните действия и решения оказват влияние върху чувството за общност, както и върху резултатите, които трябва да бъдат постигнати? - Помогна ли дейността на децата да обмислят критично комуникационните процеси или курсове на действие в група? - Помогна ли дейността на децата да разберат, че работата в екип е важна?

Източници:

- “How Kindergartners Outperform CEOs – Marshmallow Experiment” (Как децата в детската градина превъзхождат изпълнителните директори – експеримент с маршмелой) *YouTube*, uploaded by Improvement Pill, 27 June, 2018, <https://youtu.be/7BExiT0JFGg>

KID_Preneurship

2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Кула от хартия
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Akademie für Politische Bildung und demokratiefördernde Maßnahmen
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CREA-A3-1 Групи: 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основноа: Креативност/творчество Други: Комуникация и работа в екип
МАТЕРИАЛИ	• Пакет хартия (A4) или • Вестник • Лента • Ножици • Измервателен инструмент • Топка
МЕТОД	• Учителят въвежда темата, като дава устни насоки на учениците. (Децата трябва да се опитат заедно да построят възможно най-високата кула от предоставената хартия за дадено време или с вестник, лента, ножица, мерно устройство и топка отгоре). • Учителят разделя децата на групи. • Учителят дава на всяка група пакет хартия. • Учителят предоставя на всяка група място, където могат да работят необезпокоявано и където другите групи не могат да наблюдават дейностите им. • Учителят определя времето за изпълнение на дейността. • От децата се иска да построят възможно най-високата кула заедно в група за дадено време. • След това децата трябва да обмислят защо кулата може да бъде построена толкова висока или не толкова висока.

	• От учениците се иска да помислят кой е поел ръководството в групата и кой не е бил много ангажиран. • От учениците се иска да помислят как тези знания могат да бъдат пренесени в ежедневиия живот. Какви позитиви може да се изведат от опита им, но също така кои действия и комуникационни процеси биха могли да бъдат подобрени. • Децата се насърчават да преосмислят и обяснят своите действия.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	https://www.youtube.com/watch?v=Vkzt6IBVsYA https://www.youtube.com/watch?v=0954ThhDf44
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	• Да подготви необходимите материали преди сесията
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	Тази дейност помогна ли на децата да развият креативност между тях? • Тази дейност помогна ли да се стимулират децата да разсъждават върху действията си в екипа? • Тази дейност помогна ли на децата да осъзнаят важността на екипната комуникация, за да постигнат най-добрия възможен резултат заедно?

Източници:

- “Paper Tower Challenge” (Предизвикателство за хартиена кула) YouTube, uploaded by Imagination Station Toledo, 29 April, 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=Vkzt6IBVsYA>.
- “Paper Tower Challenge Succes!” (Предизвикателството с хартиена кула е успешно!) YouTube, uploaded by Kimberly Renick, 24. December, 2016. <https://www.youtube.com/watch?v=0954ThhDf44>.

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Направи ми инструмент за рисуване
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Indicated by ArtSmart (described in the template by SYNTHESIS)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	CREA-A1 Група: 5-7 годишни
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	- Подобряване на творческите умения на децата - Изследване на различни идеи и решения на предизвикателства - Експериментиране с различни подходи за решаване на проблем - Комбиниране на различни решения за постигане на желан резултат
МАТЕРИАЛИ	- венчелистчета на цветя в различни цветове - листа - малки клонки - хартиени сламки - всеки друг алтернативен инструмент за рисуване

МЕТОД	- Учителят може да запознае децата с рисуването с необичайни начини и предмети, като разкаже история, която да задейства въображението им. Например: <i>„Представете си, че сме пътували назад във времето, в древни времена. По онова време хартията било нещо непознато. Нашата мисия е да покажем на пещерните хора как могат да рисуват върху лист хартия. Но.... забравихме да вземем цветните си моливи със себе си! Сега, какво ще правим? Тези хора не знаят какво са бои и четки! Никога през живота си не са виждали такива инструменти! Можете ли да измислите други начини за създаване на цветове? Какви други обекти можем да използваме, за да рисуваме?“</i> - Учителят начертава две колонки на дъската. - Първо, децата започват да споделят идеите си за създаване на цветове (например поставяне на цветни венчелистчета във вода). Учителят изброява идеите си в една от двете колонки на дъската. - След това те обмислят и предлагат предмети, които биха могли да се използват за рисуване вместо четки (например издухване на цветна вода през сламка за пиене). Учителят изброява идеите си в другата колона на дъската. - Учителят раздава на учениците хартии за рисуване, но не цветни моливи или друга боя. - Тогава обяснява на децата, че ще опитат дали идеите, които са имали, могат да работят. Ако заниманието е сред природата (или в парка), групата може да търси предмети в района. В противен случай учителите могат да внесат такива предмети в класната стая и да помогнат на децата да експериментират.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/в идеоклип	Вижте материала
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	- Ако учебната институция е в град, учителят трябва да събира и носи предмети в класната стая, за да произвеждат цветове и да се рисува на хартия. - Ако е сред природата, учителят може да насрочи кратка близка екскурзия с децата, за да могат те да търсят и събират предметите сами. В зависимост от размера на групата може да е необходим помощник-учител.

ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	Учителят ще оцени: - Броят на идеите, които децата ще генерират. - Броят на генерираните уникални идеи. - Ангажимента/участието на децата в процеса на намиране на нови/алтернативни начини за рисуване.
------------------------------	---

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Обследвай обекта
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Fondazione Patrizio Paoletti
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	Activity CUR-A8 Групи 5-7 години
Продължителност	Времето за дейността е максимум 30 минути Следователно дейността може да бъде разделена на повече сесии, за да се позволи участието на всички групи/деца.
ЦЕЛИ	Деца по своята същност са любопитни и имат жажда за знания. Проучване на университета в Мичиган се опитваше да покаже, че само любопитството, разбирано като социално-емоционална характеристика, всъщност може да накара детето да учи, насърчавайки подобряването на училищните постижения. Цели: • научаване, че зад ежедневните предмети се крие безкраен свят от открития; • насърчаване на емоционална реакция, защото любопитството започва с емоцията; • насърчаване на желанието за учене; • насърчаване на чувството, че може да се откриете и изследва нещо.

МАТЕРИАЛИ	Учителят избира тема (например "съвременни художници", "традиционна храна", "местни животни" или "екзотични животни"). Когато учителят избере нормална тема (например "местна храна"), не е необходимо да се набавят конкретни материали, тъй като децата вече са запознати с тях. Когато учителят избира по-малко позната тема, учителят трябва също да избере някои изображения, които ясно предават темата (например, използвайки книги, снимки, слайдове, да избере 10 картини на съвременни художници, с един или два примера за работата на всеки). Впоследствие изследванията, направени от децата, ще добавят към тази „база данни“ от знания и материали чрез информацията и снимките, които те представят по време на заниманието. Ключовата добавена стойност идва от извършването на една и съща дейност с учители, които преподават този предмет (например „композитори“ за музика, „научни открития“ или „учени“ за наука и т.н.)
МЕТОД	Инструкции: Изберете тема/категория. Представете 5-10 елемента/обекта за това. Разделете групата според интереса към представените аспекти (например една група деца могат да бъдат тези, които са избрали една и съща картина или храна и т.н.). Задайте въпроси: "Какво знаем за този елемент/обект?", като използвате тези въпроси, за да ги стимулирате (Кой го е изобретил/създал? От какво е направен? Къде може да се намери? и т.н.). Задавайте въпроси, за да разберете колко НЕ знаем за артикала/обекта. Възложете задачата да научите възможно най-много по темата. Първата стъпка в това е децата да създадат възможно най-дълъг списък с въпроси и след това да се опитат да отговорят на тях. ВАЖНО: приоритетът за тази задача е да се създаде дълъг, любопитен списък, който може да бъде разширен по време на задачата. И така, всяка група ще бъде помолена да: • създаде списък с въпроси, на които да се отговори впоследствие.

	• направи проучване заедно, за да се опита да намери отговорите: на групи деца се възлага „разследване“ (учителят определя дали такова обследване трябва да се направи в клас или у дома). • направи накрая нов списък с допълнителни въпроси, произтичащи от извършеното обследване (и отговори). • представи работата в клас. Всеки участник представя намерените характеристики: 5-10' за всяка груповая презентация + 5' за въпроси, произтичащи от презентацията (общо за всяка презентация 10'-15'). • попита класа/групата за повече въпроси и интересна информация.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/в идеоклип	Вижте материала
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Задавайте въпроси и се съсредоточете върху насърчаването на страстни, любопитни запитвания (напр. носете интересни неща в клас)
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	Учителят следва да оцени: • Групите зададоха ли много въпроси? • Качеството на въпросите отразяваше ли любопитен подход? • Доколко отделните групи бяха включени в обследването? • Показаха ли членовете на групите способност да бъдат емоционално ангажирани и любопитни?

KID_Preneurship 2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Отпечатък
ИЗХОДЕН НОМЕР	Ю1
Партньор	Фондация „Ценности, добродетели, интегритет“ (ФЦДИ)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	ТВОРЧЕСТВО Групи: 5-7 годинит
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна: Да помогнем на децата да развият своята креативност и въображение Друго: Любопитство Поемане на инициатива Работа в екип и комуникация Научаване за симетрията
МАТЕРИАЛИ	Маслени/темперни бои в различни цветове. Две парчета твърд картон (препоръчително) или платно (35x50) на група от 5-6 деца Мокри кърпички (за избърстване на боята от ръцете/пръстите); Престилки (за защита на дрехите) Четки или шпакли за рисуване (ако пръстите не са достатъчни)
МЕТОД	Първо учителят обяснява на групата какво е симетрия и дава прости примери за това как да завършите обект по симетричен начин. Методът на обучение е групово рисуване с пръсти. Това е колективен творчески процес, който включва всички. <u>ВАРИАНТ 1</u> В дейността децата получават задача да нарисуват предмет, който има огледално изображение. Картината е диптих – две части от картон/фазер или друг твърд материал със същия размер. Важно е децата да използват много боя, за да може да се покрие и симетричната част. Най-популярният пример е пеперуда. Върху една част от картона/фазера участниците изстискват различни цветове (маслени) бои, образувайки половината от пеперудата. След това поставят другата част от картона/фазера върху нея, притискат двете една към друга и след това ги отделят. Така те имат

	огледален образ на другата част на пеперудата и просто образуват картината върху двете части на диптиха. Децата първо трябва да помислят какво може да бъде нарисувано по този начин и след това да го направят като истински продукт – това може да бъде самолет, летяща чиния, стоножка, човешко лице (усмихнато или намръщено) и т.н. <u>ВАРИАНТ 2</u> Процесът е подобен на описания по-горе. Участниците изстискват различни цветове маслени бои в центъра на картон, рисувателен фазер или друга твърда повърхност, подходяща за рисуване), залепват картон/фазер със същия размер върху него, натискат и след това отделят. По този начин и на двете повърхности те имат почти идентичен образ. Групата се разделя на две малки групи, които работят самостоятелно по завършването на тази абстрактна картина. Една от групите може да работи отвътре-навън (от отпечатаното изображение в центъра към периферията на платното). Другата група може да работи отвън-навътре, т.е. да оприличи отпечатаното изображение на нещо (например китка цветя, но също и всичко друго) и да го постави в съответния контекст (например да нарисува ваза за цветята, или нещо подобно). В края на творческия процес участниците ще имат две красиви картини, които са започнали от една и съща изходна позиция, но са се развили в различен завършек.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	<u>ВАРИАНТ 1</u>

Друг пример за ВАРИАНТ 1

ВАРИАНТ 2

Друг пример за ВАРИАНТ 2
(две различни картини от един и същ отпечатък)

Източник за всички изображения: Фотоархив от минали проекти на фондация „Ценности, добродетели, интегритет“

ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Учителят трябва да се увери, че в тази дейност участниците се включват в интерактивния творчески процес, като първо изстискат маслените бои, така че да запълнят кръга, крилото на пеперудата или всяка друга форма върху фазера/картона. Цялото място трябва да бъде запълнено с голямо количество маслена боя. След като цялото пространство е запълнено, се поставя второто парче фазер/картон и участниците го притискат силно, за да се залепи върху истисканите маслени бои. Учителят трябва да се увери, че двете части на бъдещата картина са точно поставени една върху друга. След това с подкрепата на децата, които държат фазера отдолу, учителят бързо повдига горния фазер с отпечатъка от маслените бои. Обикновено формите ще бъдат огледални, но в случай, че има празни петна върху второто платно, е възможно леко да го поставите обратно и отново да натиснете по-силно, за да се запълни цялото пространство в отпечатъка с много боя. След отделяне на двата фазера/картона има два варианта за довършване на картините – с помощта на шпакли за работа вътре в петната или за работа с пръсти извън петната. Дават се общи инструкции за създаване на фон с маслени бои и участниците използват въображението си, за да създадат форми или абстракции от цветните петна.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Децата сътрудничиха ли си добре в групите? - Разбраха ли концепцията за огледално отразяване? - Упражнението развило ли детското въображение и творчество?

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	"Пазарът"
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Fondazione Patrizio Paoletti
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	Activity: FL-A1 Групи: 5-7 години
Продължителност	30/45 минути в поне три сесии (на всеки 7/14 дни) Дейността има различни стъпки на подготовка и дебрифинг и следователно ще се проведе в повече от една сесия
ЦЕЛИ	А) Изследване на производствен цикъл Б) Разглеждане на стойността на даден продукт, разбирайки разходите за: 1) материали, 2) време, 3) хора, 4) транспорт В) Придобиване на по-ясна представа за стойността на парите във връзка с времето и труда Г) Остойностяване на нещата чрез въпросите за това колко труд е необходим за производството на артикул/продукт
МАТЕРИАЛИ	- образователни материали за производствен цикъл (документални филми, слайдове, снимки или екскурзии на групата) - обикновени контейнери за храна (празни), които децата могат да донесат на училище в дните преди упражнението по избраната производствена дейност (за да проучат как се правят макаронени изделия, могат да се внесат в клас царевични класове, насипни тестени изделия и пакетчета паста) - пари (фотокопия на банкноти и монети) - приспособления за поставяне (производител, магазин/пазар)

МЕТОД	1) Изберете сектор, в който се произвежда нещо, и след това го проучете обстойно в клас (отглеждане на реколта, животновъдство, фабрика), може би нещо, което е „обичайно“ или „типично“ за местния район. 2) След това пазарът се симулира, като се пресъздава цялата верига: всеки продукт трябва да бъде произведен, закупен от производителя от търговец на едро за определена цена и продаден на по-висока цена и т.н. Купувачите имат пари. Методът е да се възпроизведе целия процес: - Производители и работници - Купувачи, които препродават продукти и участващите работници/служители (транспортъори, логистичен персонал, касиери и др.) - Купувачи, които купуват, за да консумират - (Напреднали, над 10 години: държавни служители, които събират данъци и ги харчат за нещо за обществеността). Купувачите могат да имат бюджет, който да похарчат за конкретни категории. 3) Разделете класа/групата на по-малки групи, както е посочено по-горе. Разделете помещението на зони: производствена зона, магазинна/пазарна зона. Посочете дейностите с помощта на плакати. Разпределете банкноти и определяйте цели (производителят трябва да продаде това, което е направено, търговецът/продавачът трябва да купува и продава, организира транспорт и търговци на дребно/продажби, клиентът трябва да пазарува, за да направи, да кажем, тенджерата със спагети).
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/в идеоклип	- Снимки, видеоклипове или документални филми се използват за представяне на производствен процес на децата (например отглеждане на култури или отглеждане на животни). - Слайдове или снимки, които показват: А) необходимото място и цената, В) необходимото време, С) броя на хората, които работят по това, разходите за тези хора, D) животните, семената и т.н.

ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Подготовка: 1. Кратки учебни сесии за обяснение на различните етапи в производствения цикъл (производство, транспорт и продажби) 2. За домашна работа: децата трябва да събират контейнери за храна. 3. Една сесия 30 мин.: фотокопиране и изрязване на изображения на банкноти и монети. 4. Действителната пазарна активност 30/45 мин. да се повтори 3 пъти. 5. Тридесет мин.: фокусирайте групата върху извличане на наученото след пазарната активност. По време на учебния раздел се въвеждат различни понятия, които впоследствие се използват от децата. Учителят трябва да придобие тази информация, за да може да бъде преподадена на децата (цена на труда, разходи за отглеждане, транспортни разходи и т.н.): - трудът, необходим за отглеждане на картофи/пшеница или отглеждане на пилета за яйца и др. - как даден продукт се доставя до търговец/търговец на едро (продажба, транспорт) - разходи на търговеца (складови площи, логистика, персонал) - в зависимост от класа/групата, учителят може да реши дали да бъдат включени междинни търговци (напр. търговец на едро срещу търговец на дребно) - крайната цена и разликата спрямо първоначалната цена - в зависимост от класа (от 9/10 години нагоре), въведете понятието данъци. Цялата тази информация трябва да бъде покрита в час, преди да извършите дейността. Продължителност на урока: поне три от 30/45 мин. (производител/търговец на едро/търговец на дребно). Продължителност на упражнението на пазара: 30/45 мин., повторено поне два пъти (смяна на ролите на участниците).
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Помогна ли дейността на децата да формират по-добро разбиране на процесите на производство, стойност и покупка? - Успяха ли децата да изпълнят необходимите дейности според ролята, която са имали? - Децата изразили ли са творчески/нови идеи при провеждане на дейността?

KID_Preneurship

2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Пейзаж от петна
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Фондация „Ценности, добродетели, интегритет“ (ФЦДИ)
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	Определяне на цел Групи: предучилищни (5-7 годишни)
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	- Да насочва децата през творчески процес на поставяне и реализиране на цел - Да се засили работата в екип и сътрудничеството в рамките на групата - Развиване на детското въображение
МАТЕРИАЛИ	- Бои за пръсти - могат да се използват маслени бои или кремообразни бои за рисуване с пръсти от деца - един комплект бои на група от 5-6 деца - мокри кърпички- 4-5 опаковки - платно или голям лист хартия - по един на група от 5-6 деца - престилки за защита на дрехите - по една на дете
МЕТОД	Групата се разделя на по-малки групи от по 5-6 деца. Всяка група седи на различна маса с набор от материали. За групи до двадесет деца е препоръчително да има поне двама учители или учител и помощно лице за тази дейност. Учителят започва с обяснение как се използват боите и кратка демонстрация на рисуване с пръсти. Еднократно върху пръста трябва да се сложи количество колкото грахово зърно. За децата трябва да е ясно, че трябва да избърсват ръцете/пръстите си след смяна на всеки цвят. Учителят направлява групите през следните стъпки: 1) Разделете хартията/платното на две части с хоризонтална линия – първата част е два пъти по-голяма от другата. 2) По-малката част се разделя на 5 или 6 абстрактни петна и всяко дете взема различен цвят и започва да запълва мястото с пръсти, докато всичко се покрие с боя. 3) Следва работа върху по-голямата част от платното – всяко дете със своя цвят прави върху тази част от картината малки точки с пръсти.

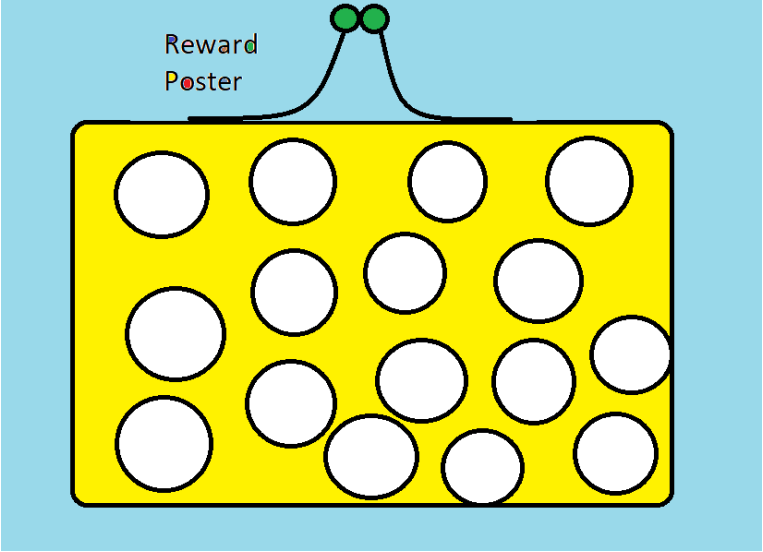
	4) След като изтрият пръстите си от различните цветове, децата използват бяла боя, за да преминат през точките само с движения наляво-надясно. 5) Децата използват ръцете си, като правят бързо движение от единия до другия край на картината (в сектора над първоначално поставените петна) – така в тази част трябва да се образуват облаци в небето. Те избърсват ръцете си, преди да повторят движението. 6) След като небето е готово, е точното време е да попитате децата какво биха искали да имат върху картината-пейзаж – да наблюдават формата и цветовете на абстрактните петна и да предложат как биха могли да ги трансформират във форми и предмети, които познават – може би езеро, планина, дърво или каквото въображението им подсказва. 7) Оставете децата да експериментират с техниката, докато най-накрая получат изображението, което са планирали (или удовлетворителен за тях резултат)
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	Процес, проведен в център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания в София, България по проект „Заедно творим в Люлинския Крим“, 6 май 2017 г. http://www.vvifoundation.org/en/gallery/together-we-create-at-the-lyulins-crimea-project

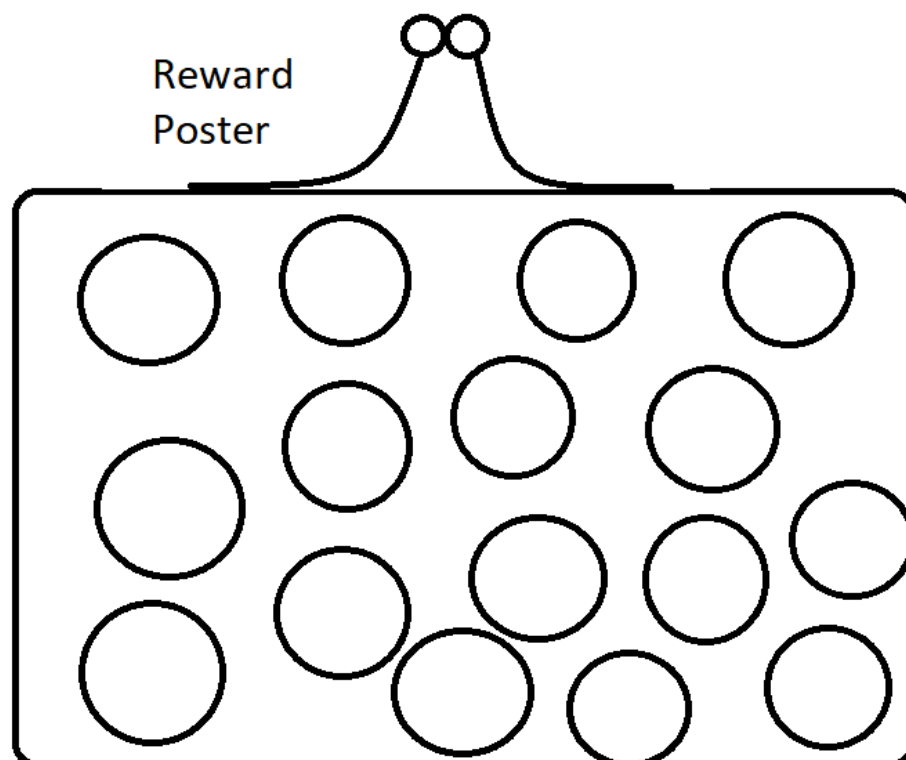
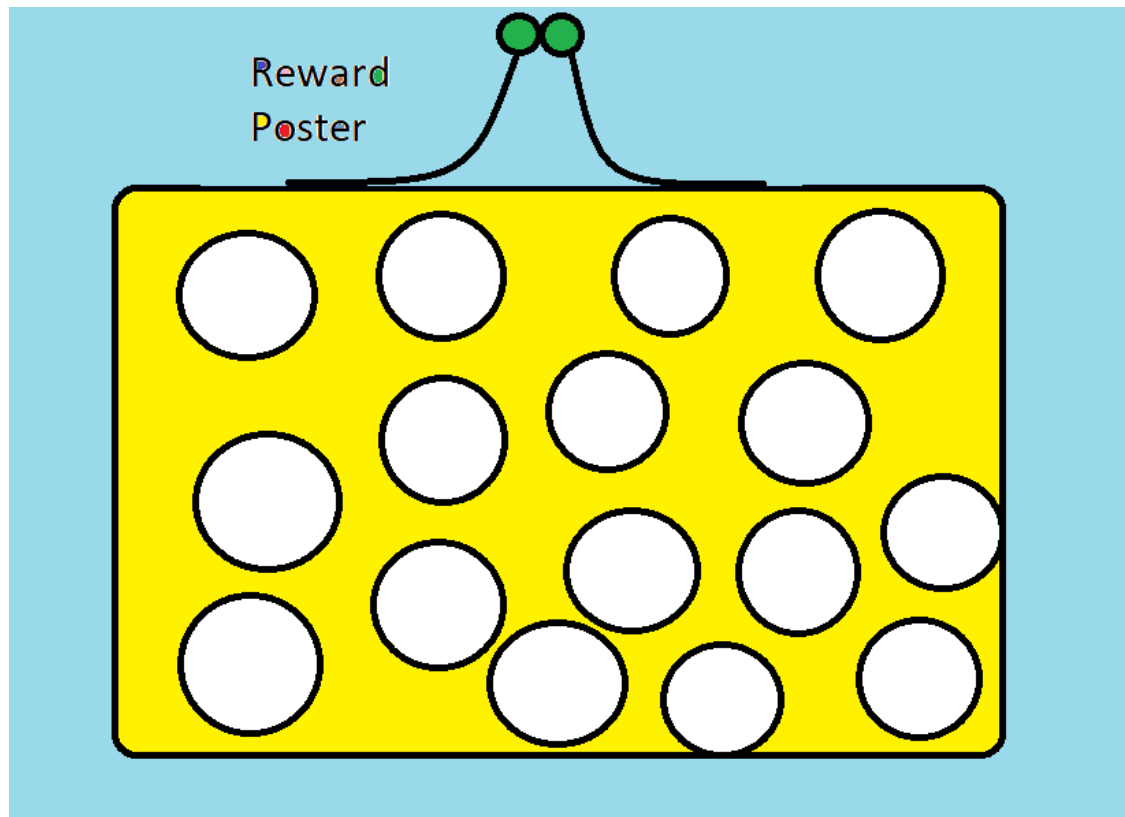
	  Източник за всички изображения: фотоархив от минали проекти на фондация „Ценности, добродетели, интегритет“
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Учителят трябва първо да тества дейността. Преди заниманието учителят трябва да подготви няколко работни маси за децата (по една на група от 5-6 деца). Може да са по-малко деца, ако в групата липсва дисциплина. По време на дейността учителят/лицето за помощ трябва да са подготвени да помагат на децата при избърсване на ръцете/пръстите и смяната на цветовете. Важна част от упражнението е всички деца да работят върху груповите картини едновременно по време на дейността. Обикновено в един момент някои деца се отдръпват, а други поемат водещата роля – наблюдавайте ситуациите и ги питайте след дейността какво се е случило.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	Чрез тази дейност учителят може да оцени следните теми: - Групата работи ли екипно? - Имаше ли лидер(и)? - Успяха ли участниците да си поставят обща цел и да я следват докрай?

KID_Preneurship 2020-1-LV01-KA201-077505

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – Образец за развитие на дейностите

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Плакат с награда
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Akademie für PB = Mazais Princis
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	FL – АЗ Групи 5-7 години
Продължителност	15+15 минути
ЦЕЛИ	Основна – Финансово образование Други – Определяне на цел
МАТЕРИАЛИ	Образец в приложение 1.1
МЕТОД	Това е седмична задача. Справянето с пари, особено спестяването, винаги има нещо общо с работата за нещо конкретно. Ние, както и нашите деца, не винаги можем да имаме всичко веднага. Ето защо е важно да имате цели. Те ни помагат да упорстваме, да бъдем по-мотивирани и по-фокусирани. <u>В началото на седмицата</u> учителят обяснява значението на този плакат. Плакатът за награди подкрепя децата по този път и също така развива добри навици за спестяване. Как работи? 1. Всяко дете получава шаблон от напр. черешово дърво с бели череша, всички от които трябва да бъдат оцветени в червено. Или портфейл с неоцветени монети. 2. Получавате червени череша (или оцветени монета) само за една услуга – т.е може да оцветите една череша/монета за една задача. 3. Задачите се представят в началото на седмицата. 4. Ето как по този начин вие заедно визуализирате пътя към целта. <u>В края на седмицата</u> учителят провежда дискусия, дали целта е постигната, как всички деца са попълнили своите плакати.

ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	АА Приложение 1.1
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Подгответе списък със седмични задачи, за които се дължи награда.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Тази дейност развива ли умения за финансово образование и определяне на цел? Да. Не. Частично. • Проявява ли ученика/детето инициатива при изпълнение на задачите • Здравословна ли е конкуренцията между учениците/децата?

KID_Preneurship 2020-1-LV01-KA201-077505

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – Образец за развитие на дейностите

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	"Произвеждаме, рекламираме, продаваме"
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Mazais Princis
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	DG – A5 Група 5-7 години
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна – Определяне на цел Други – поемане на инициатива, работа в екип и комуникация
МАТЕРИАЛИ	Хартия, картон, плат, дунапрен, сламки, копчета, хартиени чинии и чаши, природни материали, лепило, ножици, маркери, тиксо и др. налични материали.
МЕТОД	Групова работа Деца са разделени на отбори, по техен избор се споразумяват за лидер, чиято задача е да ръководи целия екип Дейности за децата 1. Измислете какво да направите от наличните материали и го направите ИЛИ предложете някакъв вид услуга (пеене, четене, гледане на домашни любимци, почистване, печене). Деца работят творчески, изразяват предложения, обменят мнения 2. Изберете какво да направите и начини за рекламиране на продукта/услугата (дали ще бъде постер, изпълнение, или може би видео видео) 3. Договорете цена на крайния продукт или услуга 4. Изпълнете/представете работата си пред другите екипи. Дейности на учителя: 1. Обсъдете работата с целия клас/група. 2. Задавайте на децата подтикващи въпроси: • Защо ще създадете този конкретен продукт?

	• Защо мислите, че трябва да плаща толкова много? • Кой ще може да закупи този продукт? 3. Насърчете децата да разгледат цялото представление, да обсъдят полезността му. 1.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	-
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Разделете децата на групи; изберете материалите, които ги интересуват; повторете последователността от дейностите; уговорете нещата, които трябва да се направят – как ще се рекламира и колко ще струва продуктът/услугата.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	- Тази дейност развива ли умение за определяне на цел, работа в екип, инициативност? да. Не. Частично. - Разделени ли бяха ролите в екипа и всички ли се включиха? - Според ролите, всеки ли си свърши задачата?

KID_Preneurship
2020-1-LV01-KA201-077505

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – Образец за развитие на дейностите

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Справяне с чувствата
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	Akademie für Politische Bildung und demokratiefördernde Maßnahmen
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	TW-A6 Групи: 5-7 години
Продължителност	30 minutes
ЦЕЛИ	Основна: Работа в екип и комуникация Други: Творчество
МАТЕРИАЛИ	• Флаш карти • Комбинирани флашкарти
МЕТОД	Първо ниво: • Учителят въвежда темата, като показва на децата картинките • Учителят дава на децата флашкарта • Учителят дава пример и показва чувството, което е показано на флашкарта, в пантомима. Децата са помолени да изобразят чувствата, които са показани на флаш картата. • Другите деца са помолени да идентифицират чувството. Следващо ниво: • Учителят информира децата, че сега трябва да застанат в кръг и да прошепнат чувство в ухото на детето вдясно от него/нея. Това дете имитира чувството, а останалите трябва да отгатнат чувството. • Другите ученици са помолени да идентифицират чувството. Следващо ниво:

	• Учителят представя комбинираните карти. Това са карти, на които са изобразени хора (баба, медицинска сестра, ...) и отдолу е емоционалното състояние на тези хора • Учителят кара децата да представят пантомима на хората и техните чувства. • Учителят моли останалите деца да идентифицират какво е изобразено. • От децата се иска да се поставят в емоционалния свят на изобразените хора. • От децата се иска да идентифицират какво е изобразено. • Децата се насърчават да излязат и да действат. • Децата се насърчават да поемат и други роли.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ Изображение/видеоклип	• Флаш карти • Комбинирани флашкарти
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	• Да получи необходимия материал преди сесията • Да подготви свързани визуални материали
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Тази дейност помогна ли на децата да класифицират чувствата? • Помогна ли дейността на децата да съпреживеят и да разберат емоциите на другите? • Помогна ли дейността на децата да излязат от себе си и правилно да класифицират и покажат чувствата? • Упражнението помогна ли на децата да разберат по-добре собствените си чувства и да осъзнаят, че чувствата често не се проявяват или се проявяват под формата на агресия или насилие спрямо тях самите или другите?

KID_Preneurship

2020-1-LV01-KA201-077505

ИМЕ НА ДЕЙНОСТТА	Ти си моите очи
ИЗХОДЕН НОМЕР	IO1
Партньор	ArtSmart
ДЕЙНОСТ § КЛАС/ГРУПА	TW-A2 5-7 годишни деца
Продължителност	30 минути
ЦЕЛИ	Основна: научаване да се работи в екип Други: • Научаване да се доверявате и да слушате съотборниците си и да действате според техните команди. • В екипа – научаване да не говорят всички наведнъж. • Научаване да се състезавате/съревновавате.
МАТЕРИАЛИ	• Шал или друго нещо, с което може да покрият очите. • Учителят ще се нуждае от устройство, с което да измерва времето (напр. хронометър)
МЕТОД	• Групата се разделя на отбори от 2-4 деца (за предпочитане 4 члена на отбор); • Учителят обяснява правилата на децата – един член на отбора ще е със затворени/покрити очи, докато другите ще трябва да дават инструкции и да го водят към „целта“, без да го докосват (само с говорене). • За предпочитане е учителят да обясни на групата, че е за предпочитане в отбора да не говорят всички заедно, тъй като тогава този със затворените очи ще се обърка; • Ако групата иска да добави елемент на състезание, учителят ще отдели време за всяко изпълнение. • Дейността може да се извършва както на закрито, така и на открито. • В отбора един по един се покриват очите на един от членовете, който се опитва да достигне целта. Ако има състезание, учителят измерва времето всеки път. • За групи с по-малки деца е за предпочитане да се повтори коя е „дясна“ страна и коя е „лява“;

	• При необходимост първият път може да се води от учител в един екип, така че децата да се чувстват по-сигурни. • След като всеки отбор направи един опит, учителят може да сподели кой отбор е бил най-бърз. Учителят може да изрази своите наблюдения от първия кръг и да проведе кратка дискусия с групата. • Упражнението продължава, докато всеки от всеки отбор бъде със затворени очи.
ВИЗУАЛНИ МАТЕРИАЛИ	Неприложимо
ПОДГОТОВКА НА УЧИТЕЛЯ	Учителят трябва да подготви: • шал или подобен материал, с който ще се затварят очите на участниците; • „цел“, до която трябва да достигне този със затворени очи (това може да бъде всичко, напр. дърво в двора или стол в другата стая, ако дейността се провежда на закрито); • таймер, ако групата е съгласен да има състезание между отборите.
ОЦЕНКА ОТ УЧИТЕЛЯ	• Помогна ли дейността на децата да се научат да работят в екип? • Помогна ли дейността на децата да се доверяват един на друг? • Помогна ли дейността на децата да слушат съотборниците и да действат според техните команди? • Помогна ли дейността на децата да се научат да разделят ролите в екипа (да не говорят всички едновременно)? • Помогна ли дейността на децата да се научат да се състезават/съревновават?